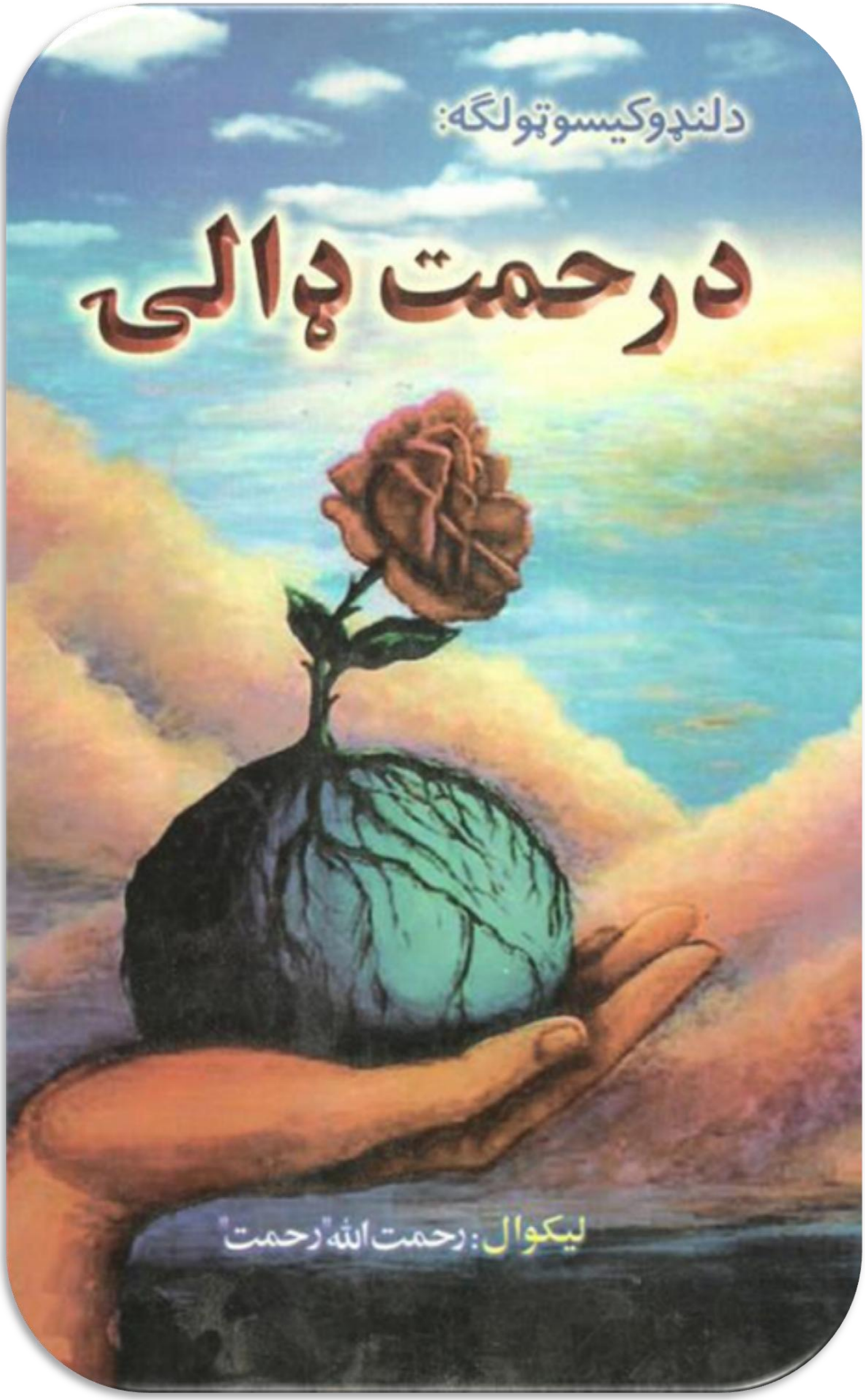

Download from:aghalibrary

د رحمت ډالۍ

د لنډو کیسو ټولګه

لیکوال :

رحمت الله رحمت

Download from:aghalibrary

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: د رحمت ډالي (د لنډو کیسو ټولګه)

لیکوال: رحمت الله ، رحمت

د چاپ کال: ۱۳۸۳ه ش/۲۰۰۴م د چاپ شمیر ۵۰۰

د لیکوال تلیفون: ۰۳۱۳۸۴۷۰۷۲۵/۰۳۴۵۸۸۷۳۲۹۹

د لیکوال برېښنالیک: Rahmatcmn@yahoo.com

انلاین چاري: مختار احمد احسان - د لراوبر ډاټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.net

Download from:aghalibrary

د کتاب لړلیک

۱:ورینداري ته وایه موږ وبخښه

۲:د خوشحالۍ ورځ یې په غم بله کړه

۳:یوستا ورورتورک وو

۴:چي په ژوند میراث سول

۵:د خندا اوتعجب خبري دي

۶:اوس به دنړي اتل ستا سي ګوتونه پالش کوي

۷:اوآخیري سلګۍ یې دي

۸:بس ټلیفون کښېږدي

۹:خدای دي وبخښه

۱۰:چي فکراوسوچ پکاردي

۱۱:اوداغریبه مړه سوه

۱۲: بیابه بد نه کوم

۱۳:احتیاط کوه

۱۴:بیا په مسافري کښېي

Download from:aghalibrary

پیل

Download from:aghalibrary

وريندارۍ ته وايه مور وبخښه

زحمتونه يې ګالل ده هر چا خبري يې زغملې هرڅه به يې پرځان ورل خو چا يې هيڅ فرياد نه واورېدی. پرځوانۍ کونډه سوه دواړه دوهم کال يې وچې خاوند "تورګل" يې د موټر د جنګېدو په پېښه کې مړ سو. دخاوند تربرو به هركله چغني او کړې خبري ورته کولې او هر يوه به جلا – جلا په زړه کې ګوري ورته ماتولې ، شاپېرۍ به يوائي داورته ويل: تاسي خو لږ صبر وکړئ چي زما "عيده" خو تېره سي.لنګه غوا ، داخترپسه او څو تلتکه چي ول هغه خو موراڅخه يووړل.

څو ورځي لا نه وې تېري سوي چي شاپېرۍ وګل بختي ته کوچنۍ ورولېږۍ چي خاله ته وايه يوار خو راسه.

"ګل بخته خاله چي هم يوه خورا خواخوږي ښځه وه او په توره شپه به دهر چار کره تلله. هرچا به له ميني خاله بلله ، سمدستي ځان په يوه سا را ورساوه ":

څپلۍ (ګوتونه) يې لانه وې ايستلي چي پرشاپېرۍ يې ږغ وکړ: ولي خاله دي جارسم ولي داسي راتاوېږې څه درسوي دي ؟

وختي دي ولي حال نه رالېږئ چي داسي په عذاب يې زه نوکوم نه وم درمعلومه چي په توره شپه دهرچا خدمت کوم ، بيا نوستا .

شاپېرۍ چي درد ډېره په عذابه کړې وه په ډېر تکليف يې ورته وکتل او په ګانګوړاواز يې ورته وويل: ما ويل مه مي ښوره چي هسي مړه شم او څوک نه شي را خبر. بيا يې پر ډيډيو لاسونه ونيول او دېوال ته يې سرتکيه کړ او له ډېره درده يې غاښونه پرله ونيول بيا يې په ژړه غوندي (ژړغوني) اواز وويل: خاله څه درته ووايم شکايت او بې صبري هم نه ده ښه پرداسي ځوانۍ کونډه شوم چي زما او تورګل ځوانيمرګ ارمان نه سره وخوت ، نصيب ډېر ژر راڅخه مرور شو . اوس مي دده تر مرګ وروسته دده تربرونه لکه لېوان مځکي ته نه پرېږدي ، خاله زه به نو څه درته ووايم ته نو کوم نه يې راخبره زما دژوند نو کوم ځای دخوشحالۍ دی، بيا مي هم داسلا وکړه چي خاله ته حال ولېږه اوس که ژوند وي او که مرګ خاله خو به درته ناسته وي ، "ګل بخته" خاله چي هم ډېره تجربه لرونکې مېرمن وه او دشاپېرۍ له حاله خبرېدو سره سم يې دکوچني دپيداکېدو شيان په غوټه کې ورسره راوړي وو او خاله هم لاس په کاروه ، لږ ګړی وروسته چي شاپېرۍ ساسمه کړه او د کوچني آواز يې پرغوږ ولګېدی ، دګل بختي خاله هم څېره له خوشحالۍ ډګه وه ، او پرشاپېرۍ يې ږغ کړه: زويه مبارک دي شه ، هلک دی خدای ﷻ دي يې درصالح کړي ، خدای ﷻ دي ارمان په وکاږه.

د شاپېرۍ چې د خوشحالۍ څخه سترګې له اوښکو ډکې وې وويل: خاله خدای ﷻ دې بې زويه مه کړه ، خدای ﷻ دې د بل له محتاجۍ وساته.

" خاله چې ټوله شپه په ولاړه تېره کړې وه د غسيې په ولاړو پښو کور ته ولاړه ، مشرزوی چې يې اودس تازه کړی وا و جومات ته تلی هغه ته يې وويل :نصرو زويه پرتاهم ناوخته کيږي نوري خبري به وروسته کوو ، په جومات کې به ملاصاحب او ميردل اکا د " تورګل مسکين " دزوی په زوکړه خبر کړې ، چې ودغو لېوانو ته څه نصيحت وکړي ، نن سهار د ملاصاحب قرائت څه بل شاني و ، هرسړی پوهېدی چې څه پېښه سوې ده ، د سلام له ګرزېدو سره سم ، ميردل اکا و خلګو ته وويل : ټول کښېنئ نن ملاصاحب څه خبري درته کوي.

هر سړي د نوي خبري د اورېدو لپاره پرخپل ځای انتظار کاوه دغه وخت ملا صاحب ښو توندو خبرو ته ځان جوړ کړی و ، د څو مبارکو آيتو ترويلو وروسته يې د کلي پر ملک مخ راواړاوه ، ته چې د کونډې او يتيم غم ونه کړې څوک به يې کوي ؟

زموږ د کلي دغه مسلماني ده ، چې موږ ورته ګورو ، د تورګل مسکين له کوره يې تربرو " رازکی "او " ښامير " لنګه غوا داختر پسه او د کور لوښي په سپينه ورځ يوړل او دهغه کونډه يې په لندو سترګو پرېښوده. دالا څه نور ګوابښونه هم ورته کوي ، مګر خدای ﷻ بيا داسي نه کوي هغه دی برايي (تېر مابښام) دغه مېنه زرغونه شوه او د تور ګل مسکين زوی پيدا سو.

د کلي ملک موسی اکا چې په دغو خبرو خپل ځان او کليوال ملامت بلل سر يې راپورته کړ او شا وخوايې وکتل د کلي پرڅو ځوانانو يې ږغ وکړ، ورسئ د دغو لېوانو له کوره څخه دغه څه چې يې وړي دي بيرته دغي کونډې ته وروړئ.

ميردل اکا لنګوټه پرسرسمه کړه سترګي يې په شمله وچي کړې او د تور ګل مسکين په دروازه کې يې دغه پيسې ګل بختي خاله ته ورکړې او دايې ورته وويل: وربنداري ته ووايه موږ وبخښه.

دخوشحالۍ ورځ يې په غم بدله کړه

ژوند ټول په خوارۍ او غربۍ ورباندي تېر سو ، ټول عمر د بل همسايه و ، ښه راستمن سړی و ، يو وزری و ، يوه يې نه دوي کېدي هغه دچا خبره ديوه لاسه ټک نه خيژي دوه دري بچي يې لا دمخه مړه سوي وو ، اوس يې داوروستی زوی " ګلاب " ځوانۍ ته نيژدې سوی ولاس يې په سپک و.

دادمحمد اکا به هر وخت نصيحت ورته کاوه زويه دبې ځايه کاروا و بې سره همځولو څخه ځان ګوره خدای ﷻ مه کړه چي يوه بده راته پېښه نه سي وايم دبدو خلګو څخه همېشه بد پېښېږي ، مادد ې کلي دهر سړي خدمت کړی دی په توره شپه مي يا نه ده ورته کړې. وايم خپل وس مي نه دی ځني سپمولی ته به خپلو کاروته پام کوې اوبله خبره داده چي ستا لپاره مي يو کار په نيت کي دی بيا به يې درته ووايم.

ګلاب هم ډېر ځيرک زلمی و ، سهار وختي به يې دملا صاحب څخه سبق واخيستی بيا به نو ټوله ورځ دپلار سره دمځکي په کار واخته و. په ټول کلي کي يې ښه نوم درلودی مازديګر يې همځولي " زرين " ګيله ځني وکړه: داځنګه انډيوالي ده چي زه دي نه يم خبر کړی او ټول کلی خبر دی. چي پلار دي " زرلښته " درغواړي ګلاب چي پر هوا رپېدو څنګ وهلي و راپورته سو او ويې ويل: ښه ته هم خبر سوی يې ياره زه شرمېدم نه مي شوای درته ويلای زه هم برا يې مابښام خبر سوم پرون دورځي مي پلار يوه خبره راته کړې وه خو سرمي نه و په خلاص.

مابښام چي مي پلار مورته داقصه کوله نو زه هم پوه شوم ، چي پلار مي ولي دڅه مودې څخه پرځان تنګي راوستلې وه.

نور خو پرېږده زموږ دخوراک غنم او دلاندي پسه يې لا خرڅ کړ.بس دمسکين همدا ژوند دی چي دکوزدې او واده لپاره به دغاړي کالي خرڅوي دمړو او سرمايه دارو خلګو په ودو او ښاديو کي څنګه هشت ومشُت وي څنګه ټکان او اتڼونه وي.

" زرين " چي دانډيوال ګلاب خبرو وسو هيڅ جواب ورسره نه و ، صرف دومره يې ورته وويل چي: دټکانو لپاره خو ما دادی ډکه توپنچه راواخيستې ده چي صبا دي دسملان راوړل کيږي ټکان به په وکړو او يو څه دجېب خرڅه مي هم درله برابره کړې ده دغه مي په وس و.

ګلاب که له يوې خوا سبا د خپلې کوزدې خوشحالي لرله خو د بلې خوا دې ته حيران و ،چې په تش لاس په دغه دولور غاړه څنګه باسي او څنګه به يې اداکوي په دغو چورتو او فکرو کې خوشحالي ځنې هېره وه پټو يې ټک واهه زرين ته يې وويل:

ستا يې کور ودان مګر په دې سرنه سره رسيږي سبا به ټوله ورځ راسره تېروې اوس ناوخته دی کور ته به ځوک راته ګوري.

سهار چې د ځلورو کسانو مرکې د ګلاب د کوزدې د سملان راورسول ، زرين تو پنچه په لاس د ټکانو وار ته انتظار و ، يو ناڅاپه ګوته د ماشې سره ولګېده او ټک سو مخامخ ګولۍ د ګلاب پر زړه ولګېده او د ګلاب پر مځکه راچپه سو نارې او چغې سوې چې ګلاب مړ شو ، خلګ سره راورسېدل ګوري چې ګلاب لکه داختر پسه په خپلو وينو کې سور پروت دی او آخري ساه يې خيژي. ښادي په غم بدله سوه بس د مسکين د کور خوشحالي وه لړ ګړې وه د خلګو سترګې له اوښکو ډکې سوې او دا يې ويل: دادمحمد اکا ته دې خدای ﷻ د زړه صبر ورکړي دغه يو زوی يې و هغه هم د مرګ په کار شو بيا پرداسې ځواني او د کوزدې په ورځ بس هغه د چا خبره "د خدای ﷻ دوستان ډېر زهېريږي " ګلاب مسکين چې يې خاورو ته وسپاری ، تردعا ګوپي وروسته د کلي يو سپين ږيری لعل محمد اکا خلګو ته وويل: واورئ خلګو بيا که د چا زوی پيدا شي يا کوزده يا واده وي بيا به دغه دغم ټکان نه کوئ و موليدل چې د خوشحالۍ ورځ يې په غم بدله کړه.

یو ستا وړور تورک و

خدای ﷻ سته ښه وړوږګلوي يې ده ، يو دبل په خوله دي او مشر وړور نعمت لالا ته خو بيا ټول لاس په نامه ولاړ وي ښادي اکاچي دحجرې دپوال ته ډډه وهلې وه او دنسوارو په هينداره کي يې مخ ته کتل پر جانوا کا ږغ وکړ ، ددغو هلکانو پلا ښه سړی و چي دوی دغسي صالح او دخپلي لاري دي ، مګر پلار يې نو اوسا (هوسا) ورځ ونه ليده دوی لا ښه دي خواری که پرتېري سوي ، خو اوس يې ژوند ښه دی ، څه مځکه ، يوه غوا ، اووه اته پُسونه لري.

صوفي صالح چي ددوی خبرو ته غوږ واو پرمځکه يې ليکي کښلې زياته کړه : خلکو تاسي لکه چي
نور حال نه پېلرئ ؟

نوري خبري خو سهي دي خو يوه ستړيا ورته ګوري جانو اکا خبره ورغبرګه کړه ، کومه ستړيا چي ته په خبريې او موږ نه يو خبر سم مو په خبره سر را خلاص کړه ! صوفي صالح وويل : ستړيا خو داده چي دغه کشر هلک يې ډېر بې لاري سوی دی په دغه حال کي نعمت لالا هم سلام وواپه خلکو ستړي مسيا ورته وويل صوفي صالح زياته کړه ښه شو چي نعمت هم راورسېدی ماويل : زه به دی هم په خبروم وايم دچرګانو دغلا څخه نيولې په هره بده پېښه کي دده لاس وي.

صوفي صالح لاخبره نه وه خلاصه کړې چي جماعت ودرېدی ترلمانځه وروسته چي نعمت لالا کور ته ولاړی ډېر زهېر و ، دمځکي په شان يې خوله له خندا نه وه ډکه ، دوهم وړور " پيدا ګل " پوښتنه څني وکړه لالا ناجوړه خو به نه يې ؟

نعمت وويل : يا ناجوړه نه يم خو تر دې وروسته به ناجوړه سو پيدا ګل وويل : لالا نه شوم پوه چي څنګه به له دې وروسته ناجوړه شو ؟

نعمت وويل : ستا په ياد دي چي ما به هر کله و تورک ته نصيحت يا منت کاوه مور به راڅخه خوابدې شوه ويل به يې دازما کشر زوی دی ، ته منتونه پرکوې او دې به بې ځايه نازاوه ، زه پوهېدم چي دغه نازونه به يوه ورځ راته غمونه شي ، مځکي هم زه څه غوږېدلی وم ، چي ځای بې ځايه سم نه ګرځي ، مابښام به ناوخته کور ته راتلی کله کله به دغه د "ګولک" چرسي پرکوټه هم يادېدی خو مور دلاسه مي هېڅ نه شوای ورته ويلای ، ورمه ورځ ستا په ياد دي چي ما نصيحت ورته کاوه ده څنګه جوابونه راکول ، تاوليدل مور پر مامنت کاوه او پر ده يې ژړل.

پیدا ګل یو سوړ اسوېلی وکېښ او ویې وویل: لالا په هغه ورځ مې ډېر زړه دربانديې وسو ، دده جوابونه پرمادا سي لګېدل لکه چړې چې راپکښې وهي ، که دخلګو خندا او دمور ژړا نه وای زه به یې هم په هغه ورځ خوبښ شوی وای مور چې یې هم ودغو خبرو ته غوږ نیولی و او دا خبرې ښې نه پرلګېدې وویل:

څه یې کړي دي چې ټول ورته بلا شوي یاست" په ژړه غوني اواز یې وویل: ستاسي دلاسه نه دچا سره کښېنستای شي نه ولاړېدای شي کشر دی سم به شي نعمت وویل: هو ! له دې وروسته به ښه سم شي ، که پرخاندې او که پر ژاړې ، داکور به خراب شي ، نن دکلي په مينځ کې خلګو دغه خبرې کولې او دده بدې پېښې او غلاوې یې حسابلې ، درازو دپالیز ، دخان دباغ او د شاګل دپسوپه دغو ټولو غلاوو کې خلګو د بیاداوه ، نعمت چې ډېرې ترخې خبرې پرځان وړې وې ورور که یې بې لارې و ، خو بیا هم دده ورور و په هره بده یې خوابدی و او دمرګ خبره یې نوره نه شوه پټولای ، زنو یې بلګ شروع کړی ، سترګې یې له اوښکو ډکې شوې ځان یې دغه دغم وخبرې ته نه جوړېدی ، خو بیا هم مجبوره و او ویې ویل: آخیري خبره داده چې اوس په لاره کې سدوزی لالا راباندې پېښ شو چې له بازاره راغلی و اوویل یې: دلارې دنیوو په پېښنه کې دوه غله مړه او یو زخمي و ، ما دتور پله سره ولیدل ، یو ستا ورور تورک و.

چي په ژوند میراث شول

نور محمد لالا ډېر خواخوږی سړی و ، دهرچا په غم او ښادۍ یې ځان خبراوه ، ترخپله وسه یې دناتوانه اوبې وسو خلکو مرسته او کومک هم کاوه.

په دغه خپله خواخوږي سره هرچا په ښه نامه یاداوه بس دهرچا غم ورسره و ، کله کله چي به څه بده پېښه یا ظلم شوی و نو اول به یې اثر دده پرمخ معلومېدی ، کله کله به دغو بې انصافیو او ناجایزه پېښو داسي زور پر وکړی چي ویل به یې راځئ له دې ښاره کډې بار کړو نه انسانیت شته او نه دانسان قدر هغه بله ورځ یې لالو اکا ته وویل: ته هره ورځ راته وایې صبر کوه دابه سړی څنګه وکړي ، لالو اکا خبره ورغبرګه کړه: بیا چا ګلان کړل چي مځکه یې ستا پرطبیعت نه وه ماته کړې ، نور محمد چي پېښې ډېر زهېر کړی و په لاس یې دتندي خوله وچه کړه ، دمنګي اوبه یې پرسرپورته کړې ، خبره ته حیران و چي له کومه یې شروع کړي خو آخیر یې وویل: لالو اکا څه درته ووایم: ته لکه چي نه څه اورې او نه څه وینې ، دلته ښوک شته چي ګلان وکړي یا دګلانو کار کړي ؟

دلته خو خلک اځغي کري اځغي.

لالو وویل: وروره زه خبر یم چي دغه حال دی چي هیڅوک ګلان نه کري .زما خپله په پښو کي ډېر اځغي مات شول چي لامي دګلانو پرخوا ډېر زور دی ، څه وکړم له وسه مو څه کیږي ، ښوک به مو ناره واوري ، وایم ښار ناپرسان دی بس یو ګوزاره به کوو ، ښه ته ووایه ، چي بیا دي څه اورېدلي دي چي داسي دي زړه درته ډک دی.

نور محمد وویل: هرڅه مو اورېدل خو دژوند دمیراث مو نه و اورېدلي. هغه بله ورځ دلاندي کلي څخه راتلم چي په لاره کي مي یو سړی ترنظر شو ، ډېر مي حیران – حیران ورته کتل نه پوهېدم ، چي مسافر دی او که لېونی ، خواره واره وېښتان، رنګ یې تک ژېړ و ، دمخ ښه الوتې ، حال یې ډېر خراب و په دغه چورت کي ورنژدې شوم سړی روغ راته ښکاره شو ، ترسلام د مخه یې ترلمن ټینګ کړم او راته ویل یې کښېنه ولي داسي په چورت کي راته ورک شوې ؟

دده سختي ورځي له ماڅه هم دسلام وراچولو وار خطاکړ، خو سلام مي ورته ووایه. دده په جواب مي سره نه شو خلاص ، ددوبي سره غرمه وه دکور پرخوا مي هم تلوار و، خوبس ورسره کښېنستم لږ ساعت وروسته مي سړی وپېژاندی چي سد و ګل دی دپلاني...... دکاله ، ښه دپلار او نیکه سړی و، ورته ومي ویل: څه درپېښ شوي دي؟ ته او داحال دی ؟ لږ ګړی خاموشه او پټه خوله و ، اوښکي یې پر مځکه وڅڅېدې زما هم ستر ګي ورسره لندي شوې ، خدای ﷻ شته دغریب پرحال مي ډېرزړه وسو ، ما هم په خبرو کي خپل نوم وریاد کړی ، دده به هم نه وهېر ، تااورېدل لالو اکا : هو ما واورېدل نوره قصه راته کوه نور محمد وویل: بیا نو سدو ګل راته وویل نور محمد لالا

چې ورځ تیریږي تیاره زیاتیږي. له کومه سره یې درته بیان کړم تاته ښه درمعلومه وه چې هیچا ته مې تاوان نه دی وررسولی او نه دچا په تاوان خوشحاله وم ، ښه ماجت (مسجد) ، ښه مېنه ، دمېلمه کوټه ، دوه باغه ، دپالېز او کښت مځکه ، دوې باورې ، وایم ښه ژوند مې درولودی خو د خدای ﷻ کارونه دي خدای ﷻ ښه په پوهېږي چې نن بیا پر دې حال یم.

نور محمد ما ورته وویل: بې شکه داد خدای ﷻ کارونه دي چې داسې کیږي وایم چې درپېښ شول چې دې حال ته راورسېدې؟ زه سم په حال نه یم خبر.

سدوګل وویل: نورک لالا څه به دي سرپرله ګرزوم "جاندو" خوښه پېژني چې زما تربور دی چې زه خدای ﷻ په ښه باد وهلی یم ، له هغه وخته یې راسره اخیستې ده او تر ننه یې سم قدم نه دی راسره ایښی ، په حکومت یې بندي کړم یم ، ځو ځایه مځکه یې راځخه لاندي کړې ده ، هیڅ مې په وسه نه ورسره کیږي راباندي زورور دی او نه بل چا ږغ ورته کړی دی. چې ولي ظالمه: داظلم کوي ، وایم دغه کال په کال چې کاختی دي ، بارانونه نه کیږي ، برکتونه ټول شول ، خوشحالي نه شته وایم داخو ټول زموږ عملونه دي تاواوربدل نور محمد لالا ، نور محمد : هو ما واورېدل وایم په دې کي خو هیڅ شک نه شته چې موږ دزورور ملګري یو او ظالم ته مو په ظالم نه دي ویلي.

ښه ته قصه کوه:

سدوګل وویل: وایم هغه ډېر ظلمونه راسره وکړل ، دوه کاله مخکي یې ځوان زوی داسې رااواهه چې له هغو وهلو مړ شو ، چامي ناره وانه وربده. دحکومت خلګو ته یې پیسې ورکړې ویل یې داغل وموږ مړ کړی.

ترهغه دمخه یې یو ه لور راځخه وتښتوله ، ګوره چې مړه یې کړه کعه یې پریو چا خرڅه کړه ، توري مځکي مي پسي سپیني کړې پروطنو – وطنو وګرځېد م هیڅ درک مي یې پیدانه کړی ، بس نویوزه اویوه کوروالا سره پاته شوو او داغمونه". په دغه حال کي سدوګل سرکښته وځړاوه او څه اوښکي یې پر مځکه وڅڅولې ، لږ ساعت وروسته یې سر راپورته کړی او داسې یې وویل: شپږ میاشتي مخکي یې عرض راباندي وکړی ، ویل یې تازموږ درمې سپې وژلی دی ، بس دحکومت سړي راغله او زه یې لاس تړلی په بند کي واچولم. دپوښتني څوک مي نه و زما دځوان زوی غورچا ونه کړ، مګر دظالمانو او زورورو چې سپی په خپل مرګ مړ شي لا یې هم پوښتنه کیږي او ما غوندي غریبان یې په تور بند ته اچول کیږي.

وایم څه درته ووایم: زړه مي له تورو وینو ډک دی " خدای ﷻ پاک مو دي له دې ظالمانو خلاص کړي ، بس په دغه بند (زندان) کي یې اچولی وم ، چې تاځنګه زموږ سپی وژلی دی ، هلته مي تر شا په کور والا (مېرمني) پسې زړه ختلی و ، چې پر هغې خوارکۍ به څه تیریږي. هغه هم دغو غمو لېونۍ کړې وه ، یو وار دوه مي حال په وشو چې کله –کله دکلي یوې سپین سرې یوه ګوله ډوډۍ ورته راوړې ده یا یې داوبو لوښې ورسره ډک کړي وو ، خو آخیر –آخیر

د سدوګل ستونی له ژړا ډک شو ، زني يې وبلګېدې ، له سترګو يې اوښکي کښته وڅڅېدې ، زما هم سترګي ورسره لندې شوې زړه مي راته وويل : چي مخ پرغره ونيسم يا يوه تېره چاړه پيدا کړم او په د غو ظالمانو پسي يې را واخلم ، چي پېژنې يې وژنه يې ، خوله وسه مي هيڅ نه وه پوره بې له افسوسه ، لږ ګړۍ وروسته ما ورته وويل : سدوګل لالا بس خدای ﷻ ته به صبر کوو ، نو آخير څنګه شو ؟ سدوګل سترګي په لستوڼي وچي کړې او داسي يې وويل : هو نور محمد لالا خدای ﷻ دي وکړي چي له دغو ظالمانو څخه خلاص شو ، نو آخير داسي وشو چي يوه شپه مي مېرمن په اوبو پسي راوتلې وه ، چي څښاک يا اودس څه اوبه راوړي ، پام يې نه شته دباوړي و ځاه ته ايله شوه ، دوې ورځي وروسته خلګو راکښلې وه ، بيا خو نو دمسکين کور دی چي د سپين کفن وس نه لري ، دکلي سپين سرو په هغو کاليو او پوړني کي ورته کفن ورکاوه ، چي د کلي خو ځوانانو په دغه وخت کي دکفن ټوکر ورته راوړی او ويل يې : دغه يې ورکفن کړی ، دغو ځوانانو داهم وويل : نور نو موږ دغه ظلمونه نه شو زغملای، موږ به نور دجاندو رنګه ظالمانو نسونه ورڅېرو او دسدوګل غوندي غريبو خلګو پرڅنګ به درېږو او غور به يې کوو، بس دغوځوانانو حاجي مدو اکا چي ښه مشر سړی د ی، حق نه پټوي دځان ملګری کړی و او راغلل زه يې دبنده څخه خلاص کړم ، کلي ته ولاړم ځوک پاتا (فاتحې) ته نه دي راغلي ، ولي بې وسه سړی وم له بې وسه خلګو سره څوک غمرازي کوي ؟

شپه دوې مي هلته تېري کړې ، ديوازيتوب ژوند و که ديوې خوا د " جاندو " څخه مي دمرګ بېره وه ، خو هغه ما له خدای ﷻ راوستلې وه ، دبلې خوا بې کسي اونېستي وه لاره راڅخه ورکه وه چي څه وکړم هسي خو " جاندو" په ژوند ميراث کړی وم ، بس دغه لوښې او توري (کالي) مي په موټر کي راواچول ، موټروان ته مي يو دېګ او جوال په کرايه کي ورکړی، نغدي خوما نه درلودې اودلته يې راورسولم ، اوس که دي خوښه وي زما جايداد به ستا په نوم تاته درکړم وايم چي دغه ظالم يې خوري نو يې ستا .

نورک وويل : زه چي کيسې ډېر سوځلی وم دغسي بې اختياره ځيني راولاړشوم او دغه دی تراوسه مي سر پرله ګرځي.

لالو اکا اوس يې نوګلان بولې ، که اګغي زموږ دخلګو دغه حال دی ، چي په ژوند ميراث شول.

دخندا او تعجب خبري دي

ډېر خلګ راغلي وو ، دعلاقې خانان ، ملکان ، دوکانداران او څه غریب خلګ او دحکومت چارواکي هر چا په زړه کي یو څه جوړه کړې وه چا فکر کاوه چي دلته به مي څوک وپېژني چا ویل ، چي حکومت به څه راکړي یا به څه محصول او غم راباندي کم کړي ولي چي دادترقۍ او پرمختګ لپاره مجلس او غونډه ده.

خیرهر سړی دخپل فکر نیلی ښه پرځغلولی و " که له یوې خوا ګرمي وه خوله بلي خوا نه اوبه وې، نه داوبو خدمت ګار. څو دښېر بتو جېکونه وو هغه هم صرف دمعززینو مخ ته پراته وو ، دچوکیو هم دغه حال و ، درانه او سرمایه دارخلګ پرچوکیو او غریب خلګ پرمځکه ناست وو ، ډېري خبري وشوې خو هرچا داکوښښ کاوه چي داسي خبره ونه کړي چي دحکومتي چارواکو بانه درانه اوخوابده شي ، چا دامن او کرارۍ صفت کاوه ، چا دترقۍ کارونه ستایل ، ملک نصرو ، چي له حکومته یې ډېر څه وړي وو ، څو کاله یې مالیه (ټیکس) هم نه و ورکړی اوڅه نور جرمونه یې هم کړي وو ، دحکومت او حاکم صاحب ډېر صفتونه وکړل.

حاجي شاګل وویل : دانوی حاکم چي راغلی دی دا د لوی او لوړ خاندان سړی دی ،هغه بل کال زه ددوی کور ته ورغلی وم دده له پلار سره شل کسه غله او بدماشان (بدمعاشان) په کوټه کي ناست وو ، خلګو وویل : داکور هیڅکله له مېلمنو نه دی خالي شوی ، دوست محمد اکا چي ښه خواخوږی سړی و هم دلته ناست و داټولي خبري داسي پرلګېدې لکه دمار زهر ، خوبده داورېښنه وه چي سرمایه دار نه و ، په دې وخت کي دغونډې دمطلب او مقصد په باره کي لیکل شوي کاغذونه پردېوالو ولګول شول. چا – چا ته هم دانه مانه ورکړل شو او یوه حکومتي افسر دغونډې مقاصد هم بیان کړل ، دغه وخت چي دچا په دغو خبرو سر خلاصېدی په هغوی سرونه کښته وځړېدل ، نه پوهېدل چي څه وکړي او څنګه رشتیا ووایي او دغه خبري ردي کړي.

" په دې حال کي حاجي نذر ګل اکا لنګوټه پرسرسمه کړه ، پټو یې پراوږو واچاوه دغسي دخبرو ځای ته یې واره راولاړ شو خلګو ټولو یو بل ته سره وکتل او دایې سره وویل : اوس یې ګوره ما نه درته ویل ، چي حاجي صاحب دپلار اونیکه څخه خان دی ، دقام دیندار مشر دی ، هر وخت یې دولس غم خوړلی دی ، دظالمانو څخه نه بېرېږي او نه دغلو ملګری دی اوس یې ګوره ! حاجي نذر ګل اکا په دغه وخت کي په خبرو پیل وکړ،

واورئ خلګو دغه څه چي تاسي واورېدل داصرف خطاایستل دي اولېوه په خړسپي تېرول دي.

موږ نور دغه لېوان دخړ سپي په نوم په رمه کي نه پرېږدو ، چي دمېږو نسونه ورځیري کړي. پرموږ یې لکه چي دحیوانانو فکر کړی دی که څه ؟ امنیت چېري و په سپینه ورځ غلو لاس اچولی دی ، شپه خو لا څه کو ي، هره ورځ چي اورې یوه دوې غلاوې شوې وي ، دالا څه کوې ، هغه بله ورځ یې په هغه لاندي کلي کي څنګه ښه ځوان ویشتلی

و ، سړی ماښام خپل کور ته ژوندی نه شي ورتلای ، دشپې چې سخت مريض پېښ شي هغه بله مري يا به يې خلګ دسر په سودا ترډاکتره رسوي ، دااوس امنيت دی دې ته تاسي امنيت وايا ست ؟

ولې حکومت او مشران دغه شپېږ کسه غله نه نيسي او سزا نه ورکوي ؟ دغه بې کاري خوټوله دغه زورور جوړه کړې ده ، ولې رشتيا نه سره وايو ؟ داسي معلومېږي چې ددې نوي حاکم سره نور غله ډېر شوي دي ، موږ له حکومته غواړو چې دا حاکم لېري کړي او هغه بل پخوانی حاکم موږ ته راولي ، هغه حاکم ښه سړی و ، هغه په هر کال کي عدل کاوه هغه دخان او غريب فرق نه کاوه ، " په دې حال کي ډېرو خبرو او جذبې دحاجي صاحب په خوله کي ناړې وچې کړې ، سفر محمد دغه وخت يو ګلاس اوبه ورکړې ، ها حاجي صاحب يو وار دايو غوړپ اوبه وڅېښه تر ژبه دي جارشم ، رشتيا چې ايمانداره مشر يې ، وايم تا دي خدای ﷻ پاک زموږ له مينځه شو ورځي نه باسي ته خو دپلار اونيکه سړی يې " .

حاجي نذرګل اکا تراوبو څښلو وروسته وويل : دحکومت سړو داوويل ، چې موږ به درايت يا عوامو څخه دا... دادغم د محصول (ټيکس) په نامه اخلو او دوه کلي مو په دې درونړول چې هلته به يو پارک دساعت تېري لپاره جوړ کړو ، يو کلی او څو دوکانونه لا نور هم درنړوو ، زه وايم چې حکومت داسي دی لکه ورور او رعيت يا عوام داسي دی ، لکه بل ورور نو زما په فکر ورور ته نه ښايي چې دورور کور ورونړوي .

کاکا زموږ خلګ دماښام ډوډۍ نه لري ، دی موکورونه رانړوي او دساعت تېري ميدان راته جوړوي. دغه ته حکومت ترقي وايي ؟ دخندا او تعجب خبري دي .

اوس به دنړۍ اتل ستاسي ګوتونه پالش کوي

تورو ښېښتان، ښې غټې سترګې ، دګلاب په شان مخ ، کره وره یې ښه پرله برابر وو ، داسي معلومېدی لکه له یوې ښې درنې کورنۍ څخه چي وي ، مګر لباس یې داوخت نه وپرله پوري . خیرن او غوړ کالي ځای پرځای پیني هم باندي معلومېدې ، لکه دبل جامې(کالي) چي یې اغوستي وي ، پرتن یې برابري هم نه ښکارېدې ، دوکاندار ورته ووویل:

ولي سبق نه وایې چي داکار کوې ، ګلزار چي په کار بوخت وو ویل: ښه دی کاکا جانه وبه یې وایم. دوکاندار ورته وویل: کله به یې ووایې ؟ګلزار وویل: چي مړ شم بیا به نو ډېر سبق ووایم: دوکاندار وویل: څنګه چي مړ شې بیا به نو ډېر سبق ووایې.

"ګلزار چي ددوکاندار یو ګوټ (بوټ) پالش کړی و اوبل پاته وپرمخ راغلي خولي یې لکه پرګل دشبنم څاڅکي دلاس په چپه خواپاکي کړې او دوکاندار ته یې وویل: زه مجرم یم ، زه باید اول ووژل شم.

دوکاندار چي یو لاس یې په سودا اخته و او فکر یې دهلک په وناولده خبروکي و او حیران و ، ویې وویل: ښه هلکه ته سمه خبره وکړه ته څنګه مجرم یې او تا څه جرم کړی دی ؟

په دې کوچنیوالي کي خو زموږ کوچنیان هیڅ جرم نه شي کولای ، سها روخت ناری(ناشته) وکړي ، شیدې ، هګۍ او څه نور شیان ورسره وخوري ، سرپه هنداره کي غوړ او برابر کړي بیا یې نو په موټر کي راواخلو او دښوونځي په دروازه کي یې کښته کړو ، غرمه ناوخته یې بیا په موټر کي راولو ، ماپښین بیا بل استاذ چي موږ یې ماسټر بولو هغه ورته راځي ، انګلش او نور څه ورزده کوي ، مازدیګر بیا ځوک کرکټ یا فټبال او نور څه کوي ، ښه ته ووایه: تاڅه جرم کړی دی ؟

دګلزار چي دغه وخت دخپل ولس ا و دځان تول زحمتونه او دردونه یوپه یو مخ ته پراته وو او ددغه دوکاندار او دنوري نړۍ دولسونو ناز او نخرو دده دسترګو کاسې له اوښکو ډکي کړې وې ، داسي وویل:

زه په دې مجرم یم چي زه دافغانستان یم او افغان یم ، موږ یو نیم میلیون شهیدان ورکړل ، دوه میلیونه معیوبین ، ګوډان او ړانده شول ، پنځه میلیونه زیات او کم مهاجر او کډوال شول، وطن مو کنډواله شو.

کونډې او یتیمان مود مجبورۍ فقر ته اړشول ، ځوک په نیم نس دنورو منتونه پرځان وړي ، په ګاونډې او عربو ملکو کي په نیمه مزدوري درانه کارونه کوي.

LARAWBAR

دلته هلته چې دچا خوا ورته بده شي ورته وايي : ته هم خبري کوې ته خو ماجر(مهاجر) يې. هر ځاى چې څه بده پېښه (واقعه) وشي ، هرڅوک يې وکړي ، نوښه او آسانه کار دادى چې پر افغانن وتړل شي ، ګلزار چې په خبرو ښه موسم نيولى و ، دوکاندار هم لاس ترزني ملامت غوندي ورته کتل ، څه نور خلک هم ودې مجلس ته غوږ وو ، ګلزار وويل: کاکاجانه تا واورېدل ، موږ همدغسې هرڅه په خپل وطن کې درلودل.

يوازي موږ دوې کوټې چې تاسې يې بنګلې بولئ ، دوه باغونه ، ښه ډېره ځمکه ، درې غواوې ، شل دېرش پُسونه ، دوه ښه اسان ، دسپرتيا موټر وايم څه درته ووايم: خداى ﷻ پاک هرڅه راکړي ووداسې نو هرڅوک درواخله چې څه ناڅه شی يې درلودی ، ښه جنت غوندي وطن .... ښه باغونه ، رواني اوبه دوطن مېوې په مونورو ملکوو ته تللې ، وايم په جنت کې اوسېدو دلته خو اوبه لاپه بيه دي . ګلزار چې دمهاجر-مهاجر په نامه دنورو افغانانو په څېر ډېر تنګ شوى و ، ايله اوس يې دخپل زړه دتاوايستلو لپاره دوکاندار او څه نور کسان دخپلو خبرو تراغېز لاندي راوستي وو ، دلته نژدې يوه سړي ګلزار ته اوبه ونيولې ها دا يو غوړپ اوبه وڅيښه هلکه ودې ژړولو ، ګزار اوبه پرسر پورته کړې ، بيا يې برش پرګوټ (بوټ) وګرځاوه او خپلو خبرو ته يې داسې دوام ورکړى ، تاواورېدل کاکاموږ دغه ښه ژوند ، جنت غوندي وطن ، په ميلينو انسانان دخپل وطن ، ناموس او عزت لپاره قربان کړل ، که ددغه سره ښامار روس مخه موږ نه واى نيولې ستاسې به څه حال واى ، موږ په خپلو قربانيو سره دغه ښامار له دنيا څخه ورک کړي او دنړۍ نورولسونه مو هم ځيني خلاص کړل ، اورېدلي مي دي چې زموږنيکه ګانو په دې پېړۍ کې دنړۍ يو بل قوت " انګرېزانو " ته هم ماته ورکړې ده.

اوس نو افغانان ددې وړ دي چې سړى يې پر لاسو مچ کړي او دنړۍ اتل او قهرمان ته اتل او قهرمان ووايي او که يې خلک په ډېرو وولي او ددغه زخمي زمري پښې نوري هم ورماتي کړې.

دادنړيوالو انصاف دى چې هغه سره ښاماران اوهغه زموږ قربانۍ يې هېري کړې ، چې لامي اوس هم پرکراره نه پرېږدي او زموږ پر سر سوداګري کوي ، دغه دلته هلته چې دخلګو بچيان او مېرمني بې غمه ګرځي داخوزموږ دمېړاني برکت دى.

ولي لا داخلګ حقيقت نه مني او موږ ته په سپکه سترګه ګوري ، په دغه وخت کې ددوکاندار او څو نورو ولاړو کسانو په سترګو کي اوښکي ډم ولاړي وې او هېڅ جواب يې نه درلودى ، ګلزار چې دواړه ګوته پالش کړي وو او له درده يې پر دوکاندار وروغورځول ، ها واخله ، اوس به دنړۍ اتل ستاسي ګوټونه پالش کوي.

او اخري سلګۍ يې دي

دګلاب ګل و ، ټول کلی په ښايسته و ، پلار او مور به هم ښه نازاوه ، ماښام به يې له بازاره پلار څه ناڅه شی ورته راوړی ، په دغه کوچنيوالي کي خدای ﷻ له ښايست سره – سره ښه عقل او پوهه هم ورکړې وه.

کله کله به د ماما يا خاله زامنو کور ته بوتلی ، هلته به يې څو شپې وکړې هيڅ بد يې نه کول، هرشی که به يې ځايه پروت و ، هغه به يې پرځای ايښوول. چاکو ، اورلګيت(باکس) او دوايي چي به يې د نورو کوچنيانو په لاس کي وليدل مشران به يې په خبرول. هر وخت به يې لاس ، مخ او کالي پاک ساتل. بس هغه د چا خبره خدای ﷻ ورښوولي وو ، هر چابه " چارګل " ښه ياداوه. وايم په ټول کلي کي صفت يې کېدی ، له خپلي خور جميلې او مور سره به هر وخت د کور په کاروکي بوخت و ماخوستن به مور ورته وويل: چارګله زويه ستړی شوی يې ، نور ځايونه به زه هوار کړم ته ورشه ويده شه ټوله ورځ دي آرام نه دی کړی.

چارګل به ويل: موري ماته ښه کارونه خوند راکوي هغه بله ورځ مي پلار ويل: د هر چا سره مرسته کول د ښه انسان علامه ده. کله – کله به له پلار سره دلويانو او مشرانو خلګو مجلس ته هم تلی او هلته به يې د مشرانو خبروته غوږ نيوی او خبري به يې زده کولې ، چېري چي به په کلي کي ډوډۍ او مېلمستيا وه ، نو هر چا به " فتح لالا " ته ويل ، چي چارګل دي هېر نه شي هغه به خامخا درسره راولې.

د سبق سره يې ډېره مينه وه سهار وختي به مسجد ته د سبق لپاره تلی ، سکول(ښوونځی) په کلي کي نه و ، ماښام تياره چي به يې پلار له بازاره راتلی ، نو ده به تر راتلو پوري انتظار ورته کاوه ، اودلاري خواته به يې کتل. پلار که به يې ټوله ورځ ستړی و يا به يې څه خپګان يا خوابدي لرله ، نو ماښام به د چارګل او جميلې په خوږو او ښو خبرو هوسا کېدی.

چارګل به کله –کله پلار ته ويل : پلاره ما هم بازار ته درسره بيايه ، زه به هلته کومک درسره کوم خو پلار به ورته ويل: زويه ته لااوس کوچنی يې ، ته اوس خپل سبق وايه.

چارګل: هو پلاره زه به سبق وايم ، سبق زما خوښ دی ، دهغه لاندي کلي ملا صاحب چي نصيحت کوي ، ږغ يې زموږ کورو ته رارسېږي ، داسي ښې خبري کوي زه هر وخت غوږ ورته نيسم.

يوه ورځ چي فتح له بازاره ناوخته ماښام کورته راغلی د چارګل مور ورته ويل: سړيه يو وار دي داجميله په موټر کي ډاکټر ته وړې وای ، له غرمې څخه ډېره په عذاب ده ، ماپښين مي حال درلېږی خو هغه ثوک نه سو پيدا.

فتح چي لور ته ورتېر شو ګوري چي هغه پربل حال ده ، ږغ يې پر وکړی ، لوري جميلې څه درشوي دي ؟ خو جميلې ږغ نه شو کولای ، يوائي يې سر ته لاس وروړی يعني دسر له درده ډېره په عذاب يم ، دپلار او مور سترګی په اوښکو لندې شوې چارګل هم تېوله ورځ دجميلې په ناجوړی ديغ او اخوابدی و ، له فتح څخه نوره ورکه شوه ، دغسي وموټر ته وخوت او په ډېره تېزی يې موټر پر شا راوست ، چي مخ يې راوګرځوي ، يو ناڅاپه يې ږغ ترغوږشو دغسي دچارګل مور هم په ناره کړه ، خوله دي له خاورو راډکه کړه فتح چي له موټره راکښته سو ، ګوري چي چارګل زوی يې په موټر وهلی دی او اخري سلګۍ يې دي.

بس ټلفون کښېږدي

پردل وویل: نوروز اکا په یاد دي ، دي. زموږ د کلي ځنګه ښه ژوند و ، چا په لږ درلودل چا به کم ، د چابه لس د چابه شل د چابه زیاتي مېږي او وزې وې ، شپانه به خپله رمه پروخت د ځړ لپاره بېوله. له رمې سره به دوه غښتلي سپي هم ورسره وو چې یو لنډۍ او بل برګۍ نومېدی.

وایم: پردانژدې حد لېوان نه شوای پرراتلای ، رمه چې به کلي ته راورسېدله ، مېږې او وزې به پرکونه سوې او دخپلو کورو په لور به داسې ورپرېوتې لکه دډېرو شپو پردېسي چې وي ، د هر کور له خوا به دوریو او مرغو مانو اوازنونه پورته کېدل ، او دخپلو مندو و راتلو ته به په هر کلي کې وو ، یووار به مېږې اووری ، وزې او مرغومان سره ګډ شول ، مېرمنې به کټوې او لوښې په لاس ورته ولاړې وې ځو دلو شنګ له کاره ځان فارغه کړي.

هوا او اوازونه به سره زمزمه کېدل ، دخوشحالۍ فضابه جوړه وه ، نو روز اکا پرتندې لاس تېر کړی ، لنګوټه یې ومخته کښېښودله ، سترګې یې له اوښکو ډکې وې ، زیاته یې کړه ، رشتیا هم پردل لالا هغه ښه وختونه وو ، شیدې ا و مستې هرځای ډېرې وې ، غرمه به یخو او سړو شلومبو دتبې له ډوډۍ سره ځنګه خوند کاوه ، دکلي شا وخوامځکې به په پالېزو کرل شوې وې ، هندوانې او خټکې خو بې حسابه وو ، دغرو دچینو سړې اوبه او ددښت دګلانو بوی خو پر سړي باندې داسې لګېدی لکه شهد او عسل.

وایم: لکه دلقمان حکیم صاحب دوا او درمل اوس خو مو دادی تر زړه وینې ځاځې او سترګې مو له اوښکو ډکې دي ، دغه دوه درې کاله کاختې او هغه پخوانیو مصیبتونو هیڅ نه راپرېښوول ، مېږې وزې ، خو مو ټولې مړې شوې ، باغونه وچ شول ، کښت کرونده ختم شوه ، دخوراک شی نه شورا پاته.

وایم: وچ وړه لاله بازاره په پورراوړو ، اوس خو دادی پور لا څوک نه راکوي ، چاچې څه وس درلودی هغه بازار و او ښارو ته کډه شول ، چاته خواري پیداکیږي او ډېرې یې هلته دربدره ګرځي ، خواري او مزدوري هم نه ورپیداکیږي ، داوبو غوړپ په ځاګانو کې ودرېدی چې باغونه او رمې یې درلودې هغه وفقر ته اړشول.

پردل لالا وویل: هو نوروز اکا تا دفقر خبره وکړه ، هغه بله شپه مې په بازار کې وه ، په جومات کې یوه سړي د مرستې رېغ وکړی اویوې خوا ته یې پټو هوار کړی ، سړی شناخته رامعلوم شو ، ښه مې ورته وکتل چې خدای ﷻ دوست اکا و ، چې خلک سره ولاړل ، پوښتنه مې ځنې وکړه ، دوې رمې یې مړې شوې وې ، په صحرا کې د ځان پرمرګ بېربدلی و ، بل چا کومک ورسره کړی و ، دیوچا تر غوږې یې راوستلی و ، دومره خرځ نه و ورپاته چې ځان تریوځایه پورې ورسوي یا یې ماښام وخوري، داسې نو ډېر دروا خله ، نوروز اکا یو سوړ اسوېلی وکیښ او ویې ویل: یاره پردل لالا خدای ﷻ دې فضل کوي نیمه دنیا له فقره سره مخامخ شوه . وایم: یوازې دغه خدای ﷻ دوست اکا درواخله چې څه

يې مانده و ، هرڅه خدای ﷻ ورکړي وو ، هر وخت پر شلو کسو مېلمنو غښتلی و ، مګر خوارکی نن دادی سوال کوي ډېره سخته کاختي او وچکالي شوه.

پردل لالا وويل: دالکه چې ټول زموږ عملونه دي ، چې داسي راسره کيږي ، وايم ، زموږ څه کول دخلګو سره مو معامله څنګه وه او له خدای ﷻ سره مو وعده څنګه وه ، دخير او خيرات دروازې وتړل شوې. پخوا به څنګه پسونه او غوايي د رب د رضا لپاره حلالېدل ، وايم: خيرات خو څه کوې فرض زکوة هم نه ورکوي ، پخوا چې به يې نه وې ليدلی پوښتنه به يې کول اوس چې په مخه درشي مخ درڅخه اړوي ، هغه ښه سړی به نو درته وايي. بس شکر دی معنا دا چې نوري خبري مه کوه راڅخه ولاړشه ، ستا به داخيال وي چې دامي دکلي دی يا مي دکاکا زوی دی ، دوکان او کوټې ته به ورشم ، پوښتنه به پر وکړم چې دروازې ته ورنژدې شې ، توري هنداري به يې وي سړی به نه معلومېږي ، چې څوک سته او که نه ؟ بيا نو ددروازې دخلاصېدو په چم هم نه پوهيږي.

کله-کله په لارکي يو سړی ولاړ وي ، هغه دمخه لا درباندي ږغ کړي چې حاجي صاحب نه شته معاف که ، وروره ولاړشه ، ته به پوښتني ته ورځې دوی چې وايي خيرات غواړي ،که دي بخت پرځای و ، نو به دي دننه ورپرېږدي ، بيا نو دادرک نه درمعلومېږي چې روغبړ يا ستړي مسيا څنګه ورسره وکړم او ګوتونه چيري وکاږم ، ته خپلي وصيلې او قرابت په مخه رااخستی يې ، خو په داسي ناولده ځای کي ورننوځې چې که خدای ﷻ په خير ځني راوايستې ته چې روغبړ يا جوړ په خير کوې په دغه حال کي دي دوه يا درې ګلاسونه چپه کړي يا مات کړي وي ، ولي ستا کوټ او پتلون دواړه درځيږي ، له نا پامۍ څخه دي پښه تر ځايه سمه نه رسېږي.

وايم: څه سر دي پرله ګرځوم پريوه لويه سرګردانۍ واوښتې ، په دغه حال کي هغه ستا قريب يا شناخته هم پرځای نه وي ، يودوه منشيان يودوه کشران وي هغه هم چا پراخبار سر ځړولی وي ، چا يو کتاب يا دحساب ماشين مخي ته ايښی وي ، چا بيا ټلفون غوږ ته نيولی وي ، دالو الو (هيلو هيلو) نارې پکښې وهي او دابه سره وايي:

څنګه سو ، درورسېدی ، بازار څنګه دی ؟ بس درسره رايې نيسه ، دستي شل لکه درحواله کوم ، هو – هو بس صحيح دی ګټه کوي. دلته نو يو وار سره وخاندي په دغه حال کي بيا دټليفون يوه کيلۍ (بټن) ووهي اوس نو دهغه بل سړي خبري هم اورېدل کيږي ، بيا ورته وايي ښه موسم څنګه دی؟

جواب: دباندي ګرمي ده ، خو موږ ايرکنډېشن ته ناست يو.

پوښتنه: برابې مو څوک مېلمه و؟

جواب: لنډو او پيرک ، څنګه ورقي مو وکړې هوبازۍ چا وګټله ، موږ دوې بازۍ ځيني وګټلې ، ښې دوې بازۍ مو ځيني وګټلې ، بيا خو نو پر زورور واست.

پوښتنه: څه وخت ويده شولاست ؟

جواب: داسي د سهار خوا وه د سهار لمونځ هم را څخه قضا شو ښه د سهار لمونځ در څخه قضا شو؟ هو .

پوښتنه : هغه نور چيري دي ؟

جواب : هغه لا اوس هم ويده دي ، زه اوس داسي ځاښت مهال ستا د ټليفونه په ږغ راوېښ شوم مخ مي لا نه دی پرېولی.

پوښتنه: ناری (ناشته) خو مو هم نه دی کړی ؟

جواب: هو اوس به مزدور راشي شيان به راوړي.

پوښتنه: نن ماښام چيري ياست ؟

ځواب: نن هم دلې يو ، نن نو بازي ډېره ګرمه ده.

دلته بيا داخبري سره وکړي اوکې – اوکې (Ok, Ok) بس ټليفون کښېږدي.

خدای (ج) دي وبخښه

چي دوړي ورځي به يې نه سره وليدل داسي به وتاچي ويل هيڅ خوشحالي يې نه ده ليدلې ، توري مځکي به يې سره سپيني کړې ، يو په بل پسي به ګرځېدل هيڅ ځای به خوند نه ورکاوه ، کله چي به يې سره پيدا کړل تا به ويل دکلو پردېسان دي ، بيا به يې نو زړونه سره تش کړل او ټول رازونه به يې سره وويل: کله –کله به په يوه نيمه خبره کي ګيلې هم سره راغلې ، بيا به نو مانېجن او په کاږه مغزي سره ولاړ شو او يو بل ته به يې ويل ستا خوښه ده ته دغسي کوه.

کله به ورځ دوې او کله به څو ورځي سره خوابدي وو ، مګر صادق او زلمی دومره سره ګران وو چي بيا به يې يو بل ته دپخلا کېدو لپاره پلمې لټولې ، کله به يې ويل: يا ته مه ښوره بله ورځ به داسي نه کوي ، ددوی په خوابدۍ به ټول کلی او ملګري پوهېدل ، ولي هر يو به داسي معلومېدی لکه پاچهي چي ځيني تللې وي ، ناسته ولاړه به يې دپخوا په شان نه وه ، کله به له صادق څخه نورو ملګرو پوښتنه وکړه: صادقه ! ډېر ديغ (خوابدی) يې سم مجلس نه کوې اونن دوهمه ده زلمی هم نه درسره معلومېږي ؟ صادق به وويل: کار به لري نه به وي خلاص ، جانان چي هم دکلي دښو هلکانو څخه و او دصادق او زلمي په خوابدۍ باندي خوابدی و ، شاوخوا يې وکتل خولې يې پر سرسمه کړه او صادق ته يې داسي وويل: ياره صادقه ستا او دزلمي په انډيوالۍ ټول کلی ښايسته و ، همځولي به پرتاسي راټول وو ، اوس چي تاسي دوه خوابدي شولاست له مور څخه مو لا لارورکه کړې ده ، چي څه وکړو؟

يو وار يوه ته ورشو ، زارۍ ورته کوو او بيا بل ته ورځو چي څه پېښه ده ، خو يو هم حال نه وايا ست ، څو شپې ژوند دی چي په خوشحالۍ تېرشي ښه دی که په خوابدۍ ، دا به تاسي موږ ته نصيحت کاوه چي سړی يو دبل سره ښه کوي ، دصادق چي دغه وخت خپل ګران ملګری زلمی سترګو ته ګرځېدی او هغه خواږه مجلسونه چي هر يو يې لکه دشب قدر شپه يا دکوچني اختر ورځ چي هر کله نه وي ، که به ټوله ورځ هر څه سترې کېدل ، خو دمازديګر په مجلس او ليدو به يې ځان هوسا کاوه او مازديګر ته به داسي وو ، لکه څوک چي دجنت پر لار باندي ځي. صادق په جواب کي وويل: جانانه ته خو ښه وايې مګر ما په ټول ژوند کي چپ قدم نه دی ورسره ايښی. صرف هغه بله ورځ ما دا ورته وويل: باغ ته درغلم تاهيڅ مجلس نه راسره وکړی، بس پردې خبره زلمی خوابدی شو ، دوه درې واره به زه نور ورسره مخامخ شوی يم ، خو ده ځان پر خوابدۍ باندي اچولی و او لاره يې بدله کړې ده ، ښه ته ووايه:

دی به زما څخه پردغه لږ خبره او ګيله باندي دومره خوابدی کيږي ، زه چي خدای ﷻ مه کړه دی پرسرباندي ووهم ، لا بايد دی خوابده نه کړي ، بيا زه ورغلم . په دغه وخت کي صادق دسمال له جيبه راوکېښ او سترګي يې په وچي کړې او ويې ويل: اوس ته ووايه چي زه ملامت يم او که دی.

جانان ورته وویل : ماته همداسي معلومیږي لکه ده چي زیاتوب درسره کړی وي ، رشتیا هم څوک له انډیوال سره داسي نه کوي لکه ده چي له ستا سره کړي دي.

هغه بله ورځ زه ددوی په باغ کي ورسره ناست وم دزلمي مشر ورور "مهربان " ورته وویل : هلکه داصادق دي لکه چي خوابدی کړی دی ، چي اوس نه درسره معلومیږي ، خو زلمی هیڅ جواب نه ورکاوه ، صرف یې داوویل : هیڅ نه ده پېښنه. آخر مهربان ورته وویل: نن یا سبا به خامخا ورځې او صادق به پخلا کوې !.

" په دې حال کي جانان دچایو پیاله پورته کړه دصادق زړه له دردمنو خبرو ډک وو" ویې ویل : جانانه ! هسي مي تادزړه غوټه خلاصه کړه او زخمونه مي لا تازه کوې ، وایم څو ورځې مخکي دافغان اکا په پالېز کي په مخه راغلی، مخ یې راڅخه واړاوه او لار یې راڅخه چپه کړه ، دبل چا خبره دوندي پرچانه درنېږي لکه دیو ګران دوست او انډیوال ، بیا دزلمي غوندي ښه انډیوال ، بس دی خدای ﷻ دې وساتي ما یې د انډیوال حق څه ورادا کړی دی ، څو واره ورغلم چي زیاتوب لا هم ده کړی دی.

جانان ورته وویل : صادقه چای درواخله ، سړې سوې ما تولي درڅخه وکړې ، خدای ﷻ به یې خیر کړي. صادق چي پیاله پورته کړه جانان ته یې وویل : صادقه ته دچایو خبره کوې ، وایم ما ته ددنیا هیڅ شی خوند نه راکوي او نه ددنیا په شیانو کي وفا پاته ده.

وایم تردې وروسته ددنیا هیڅ شی پرهیڅ نه بولم مګر زلمی مي یو وخت نه هېرېږي ، کوښښ کوم چي هغو ځایو ته ولاړنه شم چېري چي زه او دی سره ګرځېدو ، دده په رنګ چي څوک ووینم ، لا مي دی وسترګو ته ودرېږي ، دجمعې په ورځ تا راته وویل چي ما او زلمی اختر ته یوه رنګه کالي کړي دي ، له هغه دوکاندارسره هغه رنګه یوه جوړه کالي لا نور هم پاته دي ، هغه به ته کوې او ځان ته به یې جوړوې.

مادرته وویل : کوم شی چي ماته دزلمي یاد تازه کوي دهغه شي زه تاب نه لرم او بیا چي دزلمي په شان کالي ما اغوستي وي ، زما یو پټو دده دپټو په رنګه دی ، اوس زه هغه هم نه رااخلم او بیا زه اختر څه کوم ، اختر خو هغه وخت و ، چي زه په ښه زړه وم.

جانان ورته وویل : نوري خبري پرېږده درځه چي یو وار ورشو .

صادق وویل: دڅه لپاره ؟ بس دی نورنه ورځم.

جانان ورته وویل : هغه برایي ناجوړه شوی و ، بیا یې ډاکټر ته یووړی.

صادق وویل: دغه دی ولي یې ماته حال نه رالېږی ، زه به هم ورغلی وای.

جانان وویل : ټوله شپه یې یادولې ، چې کله به یې درد سپک شو ، دستي به یې ماته وکتل او راته وبه یې ویل : ته وایه ما به صادق وبخښي او یو وار به یې ووینم ؟

ماخو ډېري پړې وسره کړي دي ته وا اوس به یې نه راولې ؟ ما به ورته ویل اوس خو شپه ده سهار چې دی خبرشي خپله به راشي " بیا به یې لږ تسلي او ارام وشو " نو اوس درځه چې ورشو او هغه دی دزلمي ورور یونس هم زموږ وخواته په منډه راروان دی ، یونس چې راننژدې شو ، ساه وهي . هلئ –هلئ جانانه ، جانانه ، صادقه راځئ – راځئ ما ټول کلی درپسي ګنبت کړی دی ، هلئ راځئ زملی ډېر په عذاب دی ویل یې صادق راولئ ، چې یو وار یې ووینم .

" دصادق او جانان هم په دې خبره سره حال بدل شو ، سترګي یې له اوښکو ډکي شوې ، بس په منډه راروان شول چې راورسېدل ، دغسي په خلګو کي دزلمي وخواته ورتېر شول ، ګوري چې پرزلمي دمرګ خولې ورماتي دي ، صادق په ګانګوړه او ژړغوني آواز پرړغ کړه . زلمیه ، زلمیه !

زلمي چې داږغ واورېدی چې صادق دی سترګي یې راروني ړې ، شونډان یې سره وښورول ، معلومېدی لکه صادق ته چې وایي ما وبخښه او رخصت راکړه .

په دغه حال کي دصادق پرمخ اوښکي راروانې وې او دآخر ځل لپاره یې پر تندي مچ کړ او دایې ورته وویل : ته ما وبخښه ته حق را پل (وبخښه) کړه ! ماولي ستا په ناجوړۍ ځان نه وخبرکړی ځنګه ژر راځخه ولاړې ، زه هم نور ژوند نه غوارم صادق هم دغسي بې حاله ولوېد او دواړو خپل پور اداکړې .

خدای ﷻ دې یې وبخښي

چي فکر او سوچ په کار دی

نن ماښام یې دډوډۍ پروخت دجهانګیر او لاجورد زامنو قیصه کوله ، حاجي صاحب ښه سړی دی چاپې نوم په بده خوله نه دی اخیستی ، په کورکلي کې یې دهر چا په غم او ښادۍ ځان خبر کړی دی ، له بې وسه او بې کسه خلګو سره یې تر خپله وسه مرسته کړې ده ، دژوند تودې او ترخې ډېرې پرراغلې دي ، تل به یې زامنو ته داویل چې خپله ګوزاره کوي ، دچاپه کار ، کار مه لرئ که مو ښه دچا سره کولای شوای خو ښه که نه بد چا ته مه رسوئ.

دژوند یوه ترخه انسان ته ډېره ګرانه پرېوځي که یې څوک په ساړه دماغ اوسم فکر برابره نه کړي وایم ، له کوچنۍ خبرې څخه لویه خبره پېښیږي ، که پر بدو واوړي ستاسي په یاد دي هغه بله شپه چې باران شوی وو ، دجهانګیر اکا دکوراوبو بله لار نه درلوده دلاجور پر کور ورتلې ، دلاجور زامنو داوبو لاره وربنده کړه ، چې نور موږ دغه اوبه پردې خوانه پرېږدو ، هغه و چې ددواړو کورو انسانان پرله راووتل پرځای ددې چې په خبره سر خلاص کړي او یو دبل زور راوړي ، په لرګیو او بېلچو یې یو بل سره ووهل. جهانګیر اکا سپین ږیری سړی و ، په سر کې ووهل شو ترډاکتره پوري لانه وو رسېدلی چې پر لاري مړ شو ، هغه شپږ اووه سرماتي خو لا پرېږده وایم ، خدای ﷻ مودې یې له حاله وساتي.

"په دغه کال کې دحاجي صاحب کشر زوی دلاس پرېولو اوبه راوړې ، دولت چې دپلار خبروته غوږنیولی و ، خپله اوږده خاموشي یې ماته کړه او ویې ویل : هو پلاره ! ددواړو کورونه خراب شو ل ، یو خو قتل و شو ، بل بدي ورپېښه شوه ، دایې لا څه دلاجور زامنو کډه بار کړه ، ښه کور ، ښه محله ، دبازار ښه کاروبار ، داټول ځیني پاته شول ، څوک وایي رېګ ته به تللي وي ، څوک وایي صحرا ته به تللي وي ، داشین ژمی او دا ودوی خوارانو ته ورپېښه. حاجي شاګل اکا چي دښوروا په ګوله پسي دشلومبو غوړپ وکړ ، لږ یې ګوله ترستوني تېره شوه ، ویې ویل : هو ! زویه دغه ګوله مي ترستوني نه تېریږي چې ددوی حال راپه یاد کړم. وایم ، موږ دغه دی په ژمي کې لا شلومبې نه قضا کوو هغه نور نعمتونه خو لا پرېږده.

وایم ددو ی خوارانو به څه حال وي چې ځان له یخه خوندي کړي او وچ اوړه ورسیږي ، پاچهي به یې و بولي ، په دغه لا کله خلاصیږي ، نوري خوارۍ هم ورته ګوري ، دخدای ﷻ عذاب خو لا پرېږده ، مازدیګر ادم لالا په جومات کې ویل : چې د لاجور هغه سپین ږیری ورور او وراره هم حکومت نیولي دي چې ورور دي څه شو. داغریب خو په هیڅ نه وو خبر ، بې ازاره سړی و. دغه یو بچی یې و ، هغه یوه مزدوري ورته کوله ، په دغه یې ګوزاره وه اوس یې نو دوې تورسري (ښځې) په کور کې پاته شوې ، هغه وو درې کلي لاندې دچا په غوږې "څنګ" کې همسایه وو هغه دچا خبره ده وجود رویه لانده هم سوځي.

په دغه حال کي د دروازې کړپ شو او " پایند " له بازاره راورسېدی ، ترسلام وروسته پلار او ورونو ستړمسیا ورته وکړه ، دولت ورته وویل :موږ لږ انتظار وکړ هغه ته وځنډېدې ، بیا مو نو ډوډۍ راواخیستله ، هغه هم دډوډۍ په خوند نه یو پوه شوي دغه دلاجور د زامنو دغم قصه مو کوله.

پایند په جواب کي ورته وویل : دوکان مي پروخت بند کړ ، هلته مي لږ دوایي راواخیستله ، چي پرلاري جمعه ګل لالا راسره ملګری شو ، هغه هم دغه قصه کوله ویل یې دلاجورزامنو چي د شپې کډه بارکړه په هغه شپه خو باران اورېدی ، ختيي وې تریوځایه چي تللي وو پرلاري یې موټر چپه شوی و ، وایي ، چي دوه دري پکښبي مړه او څو نور ټپیان او خوږ دي ، سم یې لا حال نه دی معلوم ، له کوچنۍ خبري څخه داده دوني (دومره) لویه خبره پېښه شوه ، بس پلاره هغه ستا خبره.

چي فکر او سوچ په کار دی.

داغریبه مړه شوه

"ولي اکا ښه سړی و ، څوک يې نه وو ازار کړي ، دیو وزري او یواځیتوب ژوند ډېر پر تېر شوی و، دبل دګاونډیتوب احتیاجونه يې ډېر لیدلي وو، دوه درې واره تربرو پرخپله مځکه داسي وواهه ، چي مرګ ته يې رسولی و، ډېره مځکه او جایداد تربرو ځني لاندي کړل ، پرهغه پاته به يې هم ګوزاره نه ورسره کېده ، مجبوره شو بازار ته يې کډه وکړه . دیو شناخته سره شریک شو ، څه کاروباريې پرله برابر کړ ، راستمن سړی و ، ژوند يې ژر ښه شو اوس يې نوهلکان هم غټ شوي وو ، په کار هم پوه شوي وو.

وایم هغه دچا خبره " چي ډوډۍ يې پرتبۍ ښه پخېده " زامنو ته به يې ویل : نیمه ډوډۍ خورئ نیمه دخدای ﷻ په رضا ورکوئ ، هیڅ شی مونه دي کم او مانده . ښه مېنه او کور ، ښه محله ، ښه دوکان او کاروبار خپله غوا درته ولاړه ده.

وایم : هغه تربرو چي زه يې څو واري ووهلم او دمرګ خوارۍ يې راباندي تېري کړې ، لا درته راشي هم په ښه وضعت او ښه چلند ورسره کوئ ، مونږ به يې ددوی په نیت نه ورسره کوو ، زرګر چي دپلار مشر زوی و او ټولو خبروته يې غوږنیولی و او ښه –ښه به يې ویل ، دخبري پر وار يې ویل : هو پلاره تاښې خبري وکړې ، دښه کار نوم لا ښه دی او دبد کار نوم بد دی او دبدو پای خراب دی ، خدای ﷻ مونږ ته ښه ژوند راکړی دی او په ښه نظر يې راته کتلي دي.

وایم : بل که مونږ ته دربدلي وي ، وي به خو مونږ بل ته نه یو دربدلي . هغه زمونږ تربرو چي زمونږ سره يې ښه ژوند ونه کړ خپلي مځکي خو يې خپلي وې ، زمونږ مځکي يې لا هم راخخه لاندي کړې ، دغه دی نن يې څه حال دی ، خدای ﷻ دبل له احتیاجه نه وایستل ، اوس چي بیا خدای ﷻ داکاختي او وچکالي پر راوستله بیا نو خدای ﷻ ښه له مځکي سره ووهل.

نن غرمه " زعفران " راغلی و ، چای مي ورته راوغوښتې وایم پرحال يې ژړا روا ده ، چي داقیصې يې راته کړي دي ، زړه مي باندي تور دود سو ، باغونه يې ټول وچ شوي وو ، دپسو دانه نه وه ورپاته ، دکال له سره چي يې پورونه کړي هغه پر باندي وو ، د پورورو له لاسه يې سترګي نه شوای ښکاره کولای. ویل يې زوی مي یوه میاشت دمخه باوړې ته ولوېدی نو رسلامت و ، خو دغه ښی لاس يې دوه ځایه مات شوی و . ویل يې ډاکټر پیسې مي نه درلودې ، سکندې والا هغه لاسونه چي ترې هغه ته مي ورووست ، هغه يې لاس وروتړلی هغه هم سم نه دی جوړ ، هلک ځیني په عذاب شو او خلګ وایي ، چي دابه بیرته ورماتوئ ، کوږ به يې ورتړلی وي ، ده راته ویل ، چي له کوره راتلم یو موټ اوړه هم په جوال کي نه وو ، موټر کرایه مي له بل چا پور کړه ، " زرګر سوړ اسوېلی وکیښ ، له نژدې منګي څخه يې اوبه پرسرپورته کړې ".

پلار ورته وويل: هو زويه ! پر موږ ښه ولاړه ده ، يوازې چې د خدای ﷻ شکر اداکړو، څوک را څخه ازار نه شي ، کبر او لويي راڅخه ونه شي.

وايم: هغه بله ورځ چا قيصه راته کوله چې "ګلداد " او ملنګ چې سکه داکا زامن دي پرکوچنيانو يې سره جنګ شوی دی بيا يې نو هلکان سره راوتلي دي ، مرګ له يې سره وهلي دي. يو هلک په سر کې په ببلچه وهل شوی دی ، چې د خبرونه دی ، دوه په "لرو " وهل شوي دي هغه هم کاري خوږ دي.

وايم: دانو څه ژوند دی چې يو وار کاختي شي ، بيا بدي شي ، وايم داټول زموږ عملونه دي "ولي اکا " دنسوارو دبلی سره ښوراوه ، نيت يې داو چې نسوار وکړي. زرګر د خبري وار پيداکړ او ويې ويل: هو پلاره ! دزعفران قيصه مي درته کوله چې دزوی لاس يې مات شوی و ، هغه هم سکينديې والا کوږ ور تړلی و ، دغه يې حال وچې دموټر دکرايې پيسې يې لانه درلودې ، هغه دوا او ډاکټر خو لا پرېږده ، ما هم ددوی په عمل نه دي ورته کتلي چې يا يې زموږ مځکې لاندي کړې يا يې له موږ سره په کلي کې ظلمونه کول. وايم ده غريب هم پورته نه شوای کتلای ، دی هم په هغو خپلو کارو لکه چې شرمېدی.

بس پلاره ده دغه دغم قيصې راته کولې ، زه به هم يو وار په کار ځنې اخته شوم ، دوه واري مې چای ورته راوغوښتې اخير مي زر روپۍ ورکړې چې داو اخله هغه دزوی علاج به په وکړې ، که کلي ته تلې رابه شې يوه ګونۍ اوړه ، څه چای او بوره به هم مادرته ايښي وي هغه به هم درسره يوسې.

ده غريب سر سرتور کړ ، ډېرې دعاوې يې وکړې ، ده لا دغه دعاوې کولې چې دکلي د " ملک مدو " زوی ورپسې راغلی ، سا يې لنډه –لنډه کېده زعفران ته يې وويل: ستا تر راتلو وروسته دي کور والا پر اولاد سخته ناجوړه وه ، بل شی نه وو دغه زموږ دسپاريانو په موټر کې مو راواخيسته دوې ښځې نوري هم ورسره راوختې ، دغه وو چې لنډې مانده ته راورسېدو ، هلته مومو ټر خراب شو ، سواريان کښته شول هغه ستا کوروالا مو په ځولۍ کې راکښته کړه ، ديو پاڼ په سيوري کې مو کښېنوله ، موږ په موټر اخته شو چې ژر به يې جوړ کړو ، لږګړۍ وروسته مو د کوچني ژړا ترغوږ شوه موږ خو ورتلای نه شو ، هغه ښځې ورسره اخته وې يوه ښځه زموږ خواته راتېره شوه او په ژړا يې موږ ته وويل ، چې کوچنی يې پيدا شو او داغريبه مړه شوه.

بیا به بد نه کوم

کله انسان داسي وي لکه هغه نوم چي وي ، دغسي ښه والی او بدوالی يې دهغه له نامه معلومیږي ، خو کله بیا داسي نه وي او خبره سرچپه وي لکه د " زرداد " نامه ته چي ګوري ، ځوک به وايي چي زر به سره ورکوي او زر به وېشي مګر دی داور سکروټې پاشي او ببشي (وېشي) ، زرداد چي کوچنی ولا یوه ستړيا وه ، که به یوه ورځ ترخانګو ایله شوی و سربه یې مات و . خو بله ورځ به یې دشیدو بوتل داسي کلک و غورځاوه چي نه یوازي شیدې به ځني توی شوې بکلي پرپلار به یې بل بوتل هم تاوان کړ ، چي کله دځکېدو یا خاړپوځو شو بیا له مور او خوښندو ځخه نور کار پاته و ، چي نورو کوچنیانو به چا خوړلې ، ده به ګلاسونه چپه کول چي نور به سم ناست وو ، ده به په لوښو کي خاوري اچولې ، وایمه سمه سرګرداني و.

یوه ورځ چي مور يې په کار پسي ولاړه او يو ناځاپه يې د زرداد سوي ناري تر غوږ شوې ، له هغه ځايه يې ناري کړې.

- لکه چي خاوري مي په خوله شوې داځه وشول ، چي هلک داسي سوي بغاري وهي ، " تانو " خور يې بدي واخیسته او ژر – ژر سرې اوبه باندي تویولې ، چي مور يې رانژدې شوه ورته ويې ویل : موري داخو يې تودې چای پرځان چپه کړې ، هله یوه چاره يې کوه ! مور يې ژر کوچنی دهلکانو په پلار پسي ولېږلی چي هله ورته وایه ژر ارځه چي زرداد وسو ، میراجان چي ترلمانځه وروسته له جوماته پرلاري و ، حیران دی چي دا " جنت ګل" څنګه راځغلي . " جنت ګل " چي رانژدې شو پرپلار يې بږغ وکړ، هله اغا جانه ژرکوه چي زرداد وسو.

میرا جان هم په ډېره حیرانی سره پوښتنه ځني وکړه څنګه او په څه شي وسو ؟ "جنت ګل " وویل: تودې چای يې پر ځان چپه کړې ، میراجان دغسي دکور پر خوا را چابک شو چي راورسېدی، ګوري چي هلک لکه ماهي چي پروچه کښېږدې داسي پرله اوړي ، میراجان سمدستي دهمسایه ندا کور ته ورناري کړې چي هله موټړ دي راوباسه چي يو وار داهلک تر يو ډاکټر پوري ورسو و.

"همسایه ندا " هم موټړ په تلوار رارهي کړ او هلک يې مخ پرروغتون (هسپتال) راواخیست ، میراجان په دغه وارخطايي کي ندا ته وايي ته وا داوخت به څوک وي ، موټړوان ندا وویل: هو څنګه به نه وي ضرور به څوک وي ، دهسپتال (روغتون) پردروازه يې لیکلي دي (۲۴) ساعته بېړنی (ایمرجنسي) اسانتیاوي ستاسي لپاره شته.

په دغه حال کي کوچنی يو وار ډېر په عذاب شي ، بیا میراجان خوارکی پرږغ کړې ، مه ژاړه اوس به پلار کوټه شیان درواخلي (درانیسي) ، چي يو ډاکټر پیدا شي بیا به نوپلار ډېر شیان درواخلي ، ښایسته – ښایسته شیان ، بیا میراجان نداته وايي ښه تا ویل اوس به ډاکټر وي.

ندا : هو ډاکټر څه ډاکټر ان به وي دهغه هسپتال (روغتون) پردروازه يې دډېرو ډاکټرانو نومان ليکلي دي امبولانس هم لري مګر امبولانس يې نو دچا په ښه نه دی ورغلی، ولي په هغه کي دوی کور ته ځي او دکورکار ځني اخلي.

ميراجان خبره ورغبرګه کړه : دښادی هسپتال او امبولانس دې شي خدای ﷻ دي ثوک نه ورته اړ کوي ، له ماڅخه خړي او روڼي پرله ګډي شوي دي ، ته لاري ته سم پام کوه چي يا لار خطا نه کړې يا يو شی په ونه وهې يا دهسپتال کوڅه درڅخه خطانه شي.

ندا ورته وويل: وروره ته وارمه خطاکوه ، داپه دنيا کي پېښيږي ، دادی راورسېدو ګوري چي دهسپتال دروازه کولپ ده ، يو صفايي والا له دروازې سره ناست دی جارويې وخنګ ته پروت دی.

ميراجان خوارکی لکه مسافر پر راشېوه شو ، سم يې هم نه پېژني چي مزدوردی يا کمپوډر ، خو دوی خپلي بدې ورځي ورته راوسول.

ميراجان ترسلام وروسته داسي په مظلومانه ډول ورته وويل: وروره ! ډاکټر صاحب چېري دی ؟ موږ دامريض را اخيستی دی ډېر په عذاب دی.

صفايي والا وويل : ډاکټر لا اوس نه دی راغلی ، تاسي ته خوهم دشي وخت نه معلوميږي ، بس هروخت چي راروان شئ ، هغه وخت راشئ.

ميراجان: وروره ته خوا مه بدوه ، داخو پېښه ده ، وخت نه لري. صفايي والا وويل: ډېري خبري به نه کوې ، هر شی خپله طريقه او وخت لري ، زه لا دغه هسپتال ته پروخت راځم ، دايې طريقه ده. اول به نمبر اخلې ، بيا چي ډاکټر پر "۹" بجي راورسېږي بيا به نو هغه وخت پرخپل اخيستي نمبر سره خپل مريض ډاکټر ته ورښکاره کوې.

ميراجان: په ډېره ناميدی سره دموټر خواته راغلی او "ندا" ته يې وويل: وروره داخو ډاکټران نه شته ، هغه سړي په ډېره خوشکه او خښم راته وويل چي هغه پر "۹" بجې راځي.

ندا : ته راځه چي دډآکټر کورته ورشو مجبوري ده اوس يې نو څنګه کوې ، هوسا د ستړي په حال څه خبر دی ، موټر ته راخېژه ګوندي ډاکټر په کور کي پيداکړو.

د " زرداد " سوی بدن ، سختو بوغارو ، دډاکټر نه پيداکېدل له ميراجان څخه هرڅه ګډ وډ کړي وو ، نژدې و چي موټر ته د کړکی له لاري وخېژي ، خوند ا استاذ دروازه ورخلاصه کړه او موټر يې روان کړ ، لږ ساعت وروسته ندا پرميراجان ږغ وکړ، وروره دادی دډاکټر کور ته راورسېدو ، ته ژر دغه شنه دروازه و روټکوه ،

داځنګ ته يې دارنګ بتین هم ده ، میراجان چي دغسي په یوه سا ورشبوه شو، دروازه او بتین يې یوځای ورووهل لږ ساعت وروسته دروازه خلاصه شوه ، یو هلک چي دخوب کالي يې اغوستي وو، سترګي په دواړو لاسو موښلې راووت ، داسي معلومېدی لکه له خوبه چي وي ، ويې ويل : څوک مو په کار دی چي داوخت راروان یاست ؟

مېراجان داسي زهیر ورته وویل: مریض مو رااخیستی دی ، ډاکټر صاحب مو په کار دی هلک وويل هغه اوس نه سته هغه واک ته تللی دی.

میراجان وویل: ښه ډاکټر صاحب واک ته تللی دی ، واک چېري دی ، واک مریض دی که بل شی ، ته يې موږ ته راوښیه چي هلته ورشو .

هلک وویل : په شي نه پوهېږې ، وايي واک څه شی دی ، واک ورزش ته وايي ورزش ته ، داسړي چي سهار ځغلي. میراجان مخ پرندا استاذ راواړاوه ، ویل داخو هم نه شته وايي ډاکټر صاحب سهار ځغلي ، ګوره چي په چاپسي ځغلي ، داغریب ته هم لکه چي یوه خواري ورپېښه شوې ده چي په میدانو دي ، ندا وویل : ته موټر ته راوخېژه موږ له سهاره چپه راباړکړې ده ، ته راځه بل روغتون ته ورشو که خدای ﷻ کول دهغه ډاکټران به پرځای وي او هسپتال به هم خلاص وي ماته يې ډېرو خلګو صفت کړی دی ، وايي چي دهغه دوايي سمه هم ده او ارزانه هم ، ناحقه غوټې خلګو ته نه ورپه شاکوي او ډاکټران يې هم ښه خلګ دي او هلک هم دادی اوس ډېري بغاري نه وهي ته وايه درد يې سوکه شو او که دژړا څخه ستړي شو .

میراجان وویل: زما خیال دی هغه په کورکي چي مو ګولۍ ورکړې هغو لکه چي نشه کړ، ندا خبره ورغبرګه کړه ، بس دایو راورسېدو هغه دی ویني دهسپتال (روغتون) دروازه خلاصه ده ، خلګ وځي ننوځي ، معلومېږي چي ډاکټران هم پرځای دي ، دستي نورو خلګو میراجان ته وار ورکړ ، هلک ډاکټر وکوت ، دوايي يې ورکړه ډاکټر خپل فیس هم ورمعاف کړ ، څو ورځي په هسپتال کي و ، ترهغه وروسته کور ته ولاړل ، میراجان هم دوايي له حلالي خلاص کړ.

میاشت پس زرداد جوړ شو مور پلار او نورو کوچنیانو ته به يې ویل: بیا زه بد نه کوم دمور او پلار په خوله به کوم ، ما چي بد کول مورا و پلار څومره راسره په عذاب شول . څومره پیسې ځني ولاړې او پر ماڅخه خوارۍ تېري شوې ، بیا به بد نه کوم.

احتیاط کوه

ډېري خوارۍ پر تېري شوې ، سوګل یې دتې و او رنګینه په دوهم کال کې وه چې خاوند یې یوه شپه کور ته تلی پر لارې غلو وویشت او مړ شو ، دلاس ساعت او څه پیسې یې څنې یووړې ، د " خانو " تر فاتحې وروسته یې ځوک نه درلودل ، چې غم یې وخوري یا یې سرپرستي وکړي.

میراث خواره یې ښه خلګ وو ډېره یې نه زهېرولې مګر د کومک وس یې هم نه ورسره کېدی ، ولې هغوی هم غریب خلګ وو ، خاص څه یې نه درلودل ، بس " شمایله " وه او دوه یتیمان ، ځوانه وه ترکور هم نه شوه وتلای چې د چاکره ورشي څه کار مزدوري یې وکړي ، ولې چې خلګ به څه وایي ، چې پر ژوند مي تور داغ ونه لګیږي او بل که تلای نو د کوچنیانو غم ورسره و ، چې خدای ﷻ مه کړه په دوی څه ونه شي ، نه بېرېږي ، دیوبل کره که به څه کار پیدا شو ، نو شمائلې ته به یې رالېږي ، د تلتک ، نالۍ او بالښت جوړېدو څخه نیولې د کمبلو ترڅکوهلو او کالیو ترمینځلو پورې یې له یوه کاره مخ نه ګرځاوه.

دومره مزدوري ورپاتېدله چې وچ اوړه به یې په رانیول بس حیاداره او پلار داره مېرمن وه ، خپله حیا یې ساتله ، دایې هم پاچهي بلله ، چې ځوک یې له خپلو یتیمانو سره پرېږدي او کار په ونه لري. خوارۍ او غریبۍ ډېري پرتېري شوې ، خو چا یې ږغ نه واورېدی ، ځوکاله وروسته چې اوس " سورګل " څه غټ شو ، زلمی شو ، څه موده یې د چا سره مزدوري کوله خواوس پر غاړه راتاو دتختو په غالب کې سګرټ خرڅوي ، څه یې لاس په خلاص دی ، په څلورو پنځو شپو کې به کټو باندې کېدله مابنام به ښه خوشحاله سره ناست وو ، د خدای ﷻ شکر به یې کاوه ویل به یې خدای ﷻ : دغه نیمه ډوډۍ موتر خوله تېره ده ته مو باقي ژوند له غمه وساتې او سورګل ته به یې ویل : زویه دغه خواري چې کارې او مابنام خپل کورته راشې دبل له بدو مودې خدای ﷻ وساتې دغه لویه پاچهي ده ، دغه حال دې خدای ﷻ نه دروي.

سورګل وویل : هو موری ښه ولاړه ده ، خو بیا هم په دغه ګوزاره نه کیږي ، ژوند مناسبتونه غواړي ، جوړ ناجوړپېښیږي ، دالا څه هغه دی بابا مسکین په کوچنیوالي کې کوزده راته کړې ده او ولور یې ټول پاته دی ، حیا مې د بل پرکور ده ..... غاړه یې ایستل غواړي او حیا راخوندي کول غواړي ، هغه نور رواجونه خو لا څه کوې ، زه مجبوریم چې یوه خواري وکارم.

مور يې وويل: څه خواري به وكاږې ؟ مورې خو مال او دولت نه لرو چې بل كار وبار په وكړې ، بس همدغه ددوو لاسو خواري به كاږې.

سورګل وويل: موري سركار (حكومت) خلګوته په پور موټران وركوي ، زه به يو موټر په پور واخلم ، خواري به په وكاږم په كال دوه كې به مې كار سم شي ، تردغه دوه لاسو خواري خو هيڅ نه وځي.

مور يې ورته وويل: موټر څه كوې يو وار خو پور دی بيا چې ته مسافر شې زه په كور كې يوا ځې يم ، اوس چې ماښام ته راشې سترګې مې درډكې وي ، دغه دښتی پرګوله سره كښېنو وايم ، چې رنګينه خور دې نه وه راڅخه واده كړې ، له هغې سره به مې خوله پرې وه ، لاس به مې په سپک و ، هغه دی دهغې خوارکی بيا څه حال دی ، دڅوند ګونډه ده ، زمونږ دې دادغم رواجونه شې چې په كوچنيوالي دوستي وكړو بيا نو په لويوالي هغه هلك چرسي يا هيرويني يا غل شي ، نه ده معلومه چې څه شی ځني جوړشي ، مورې هم دغه ستا او درنګينې

دوستی په كوچنيوالي وكړې ، هغه دی رنګينه خور دې په سرو اوښكو واده شوه ، په سرو اوښكو ناسته ده زه دلته په پخه يم ، خاوند يې هغه و له بې لارو خلګو سره ګرځېدی هغه دقتل په تور (جرم) حكومت دغه دوه كاله ايله كوي او بندي كوي ، په دغه سرګردانی كې يې رنګينه له مورې څخه واده كړه ، په ښادی يې پوه نه شو ، پرون زه ورغلې وم ، ګرده كهول يې دغم پر كمبله ناست وو ، رنګينې داسي اوښكي تويولې لكه شمه داسي سوې وه تاچې ويل اور ته دې نيولې وه ، هغه ددې ښه ځواني پربل حال وه.

په دغه وخت كې يې مور له ژړا څخه په سلګيو شوه يو ګړی وروسته سورګل وويل: بس دی يو ګړی دې اوښكي پاكې كړه ، سورګل هم دپټو په څاک خپلې لندې سترګې وچې كړې بيا يې وويل: هو ! موري زه هم څه غوږېدلی يم چې درنګينې خاوند به عمر قيد يا پانسی كيږي ، هغو اصلي قاتلانو دحكومت سړيو ته پيسې وركړې ځانونه يې خلاص كړل او "بلو" اخښي ته يې وويل: چې ته اقرار كړی و ، چې د "ملک ظريف ورور ما مړ كړی" او ځان يې پساوكړ، بس هغه دچا خبره "چې بد ګرځې بد به پرځې" له بدو خلګو سره ناستې ولاړې دغه دی تر دې حاله ورساوه چې نن يې ټوله كورنۍ او خپلوان دغم پركمبله ناست دي ، وايم چې په مورې پوري يې لا دغه دمسكينۍ ډوډۍ زهر كړې ده ، دومره توان نه دی راپوري چې يو وار دغه خور ووينم هغه ددې ښه ځواني څنګه كباب شوه ! بس خدای ﷻ دې دغه زمونږ بې ځايه رواجونه ورک كړي ، هلک او نجلۍ لا كوچني وي مورې يې كوزده وروكړو. بيا نو نه ده معلومه چې په لويوالي څنګه شي او بيا په دغه وير اخته شو.

موري ما هغه خپله دغم سندره درته ويله هغه دغه قصه په راګډه شوه څه به يې درڅخه پټوم ، يوه مياشت كيږي چې موټر مې په پور اخيستی دی، موټروان (ډرېور) راچلاوه ما هم زده كړ ، داڅو پيرې كيږي چې زه يې بيايم او راولم مازديګر چې راورسېږم هلته په ګېرج كې يې ودروم ، موټروان مې نن جواب كړ ما ويل ، ښه دی دغه دده پيسې به

هم راپاته شي نو که یو شي ځني جوړشو. موریې ووېل: ښه دی زویه اوس خو اوبه تر ورخ تېرې دي. زه نو څه درته ووایم بس احتیاط کوه لېږې مه ځه ما ښام دغه خپل کورته راځه.

" سورګل چي نازده کړی و، موټر یې لا سم نه وزده له څو خطرناکو پېښو څخه خدای ﷻ پاک ژوندی خلاص کړ، کنه هره یوه یې د مرګ وه، څه موده کیږي چي موټر کورته راولي، کله –کله به ماخوستن په کلي کې چا -چا یو او دوه نفرو ژمنه وسره وکړه چي سهار به سره ځو، بس یو او دوه نفره دغه دکلي یو او دوه نفره دبازاري سواري(سپاري) به یې پیداکړه بیا به یې موټر ته پښه ورکړه، چا به ویل فضل –فضل وروره لږ سو که (کرار) درځه اوسو به مودلته په مړه کړې داځنګه رفتار (تګ) دی، بل سپاري به ویل: دغسي چابک درځه مرګ له یارانو سره ښه دی، په دغه اړو دوړ کې به یې موټر راوستی اوبېوی، برابې ماخوستن هم دکلي دربیو کسانو ژمنه ورسره وکړه، چي سهار وختي به سره ځو یو دوه کسه به پرلاري پیداشي، کنې زموږ کرایه دي بس ده، غرمه لا نه ده په کلي کې ناړې شوې چي هلځ مړې یې راوړل، کوڅې له کوچنیانو او ښځو څخه ډکې شوې، سپین سري هم کوڅو ته راووتې د سورګل مور هم راوتلې ده یوې بلې سپین سري ته وایې. خدای ﷻ دي داجنګ و دروي څنګه ځوانان یې خاوري کړل، دغه دی بیا یې لکه چي شهیدان راوړل.

هغه دی جنازې یې مسجد ته یووړې بیا به یې کومې مندې بوري کړي وي، په دغه حال کې یوه دکلي ملا صاحب او هغه موټروان چي داپېښه یې په سترګو لېدلې وه او دامړي یې تر دې ځایه راورسول، د سورګل پر مور دخلګو له مینځه را دمخه شو او داسې یې ورته وویل: د سورګل موري دخدای ﷻ امر قبول کړه، خدای ﷻ درکړی و، خدای ﷻ درڅخه واخیست هغه دی ستا دزوی او دکلي دربیو نورو کسانو جنازې مو مسجد ته راوړې. خدای ﷻ دي یې وبخښي.

د سورګل مسکین دمور یوه چیغه (ناره) ترخوله وختله زنو یې بلګ شروع کړاو ټول بدن یې بې واکه شو، دستي نورو سپین سرو تراوږو ونیوله او پرمځکه یې کښېنوله، یو بل سپین ږیري ورته وویل: دالته کښېنه جنازه ستا دلېدو لپاره دلته راوړي هغه موټروان (ډرېور) چي دغه قصه یې ټوله په سترګو لېدلې وه، داسې یې ویل: زما موټر سهار دده په موټر پسې و، دژړي تربند چي ورتېر شو دوه موړه (کړلېچ) په ها خوا سړک ښه هوار او سیده دی، پردغه ځای چي دی زما دمخه و، موټر یې نور تېز او چابک کړ، مخامخ یوه غټه لارۍ موټر پرراغلی، سورګل هم لکه چي له ډېري تېزۍ څخه موټر نه شو کابو کولای، نومخامخ یې په دغه ښنس موټر کي وواهه، دده موټر خو کوچنی و، دهغه موټر ترحصه لاندې شو، موږ چي ورکښېته شوو، بس دقیامت ورځ وه، ویني بهېدلې. موږ چي سره راکښل ټول مړه وو، خدای ﷻ دي یې وبخښي ما به کله- کله سور ګل مسکین ته وویل، چي موټر دي سم نه دی زده، په خپله یې مه چلوه، که یې چلوې نو احتیاط کوه.

بیا په مسافرۍ کې

د ماښام تر لمانځه وروسته به ځوانان، سپین ږیري سره راټولېدل، څوک به لوړ پردو کانچه ناست وه، چا به لاندې دوکانچې ته څنګ وهلی و. څوک به بیا د جماعت د ېوال ته ناست و. که به څوک نه وه راغلي د هغو به پوښتني کېده، ښې غوري به کېدې، د کلي بازار نوې او زړې به بیانېدې، که به له یو ې خوا څو سپین ږیري د پخوا زمانې خبري کولې، له بلي خوا به بیا چا د سبا لپاره خپل کارونه یادول.

یوه به ویل: سبا زما د اوبو وار دئ، ته وایې مځکه په مې اوبه سي که به څه پاته سي؟

هغه بل به ورته ویل: یا ورو ره! فکر مه کوه واله ډکه ده، وایم که نیت پراخه کړې زما لانیم کار درسره کیږي، وایم چې کاختي تېري شوي، خدای ﷻ پاک دې بیا دا وچکالي نه راولي. سږکال خو دالله ج فضل دی بارانونه او ځای ځای واوري وشوې، دهغه دې یو څه اوبه شته.

هغه بل به ورته وویل: بس اوبه به دخدای ﷻ ج خیر کړي سبا په هغه کښته کلي کې واده دی او موږ ټوله کلي ته یې ست کړی دی چې هیري مو نه شي، بس له هري خوا به مرکه توده وه، یوازې زرګر لالا وچې ښه عجیبه نوې به یې نه وه اورېدلې څه به یې نه ویل.

کله چې به یې څه عجیبه اورېدلې وه په هغه ورځ به په جګه غاړه ناست و، هر سړی به په پوهېدی چې عجبه یې اورېدلې ده، نن هم چې جګ ناست و انتظار یې کاوه چې خلګ ټول پوره شي او یو څوک دعجبې خبري پوښتنه ځینې وکړي او دی خپله عجیبه ورته بیان کړي، په دغه حال کې تاج ګل راورسېد او پر زرګریې لا په ولاړه ږغ وکړ، شروع په کوه زوروره خلګ دې په انتظار ووژل.

زرګر وویل: نه – نه تاج ګل لالا ټوله ژوندي دي، بس راځه ته مانده وې، ښه شو چې راغلې. نوې هم عجبه نوې وه.

تاج ګل وویل: شروع په کوه چې ډوډۍ تروخته که دې په متې خلاصه کړه!

زرګر وویل: چې نه مې پر ېږدئ نو یې واورئ ماپښین مې یو دوست دکراچې دسفر قصه راته کوله، تاسي واورېدل ؟ ټول مجلس پر راږغ کړه هو – هو قصه کوه! وامو وربدل.

زرګر زیاته کړه: بس نو ورور ته دې وویل شي، دغه دوست قصه راته پیل کړه ویل یې: د کراچې دبس ټکټ مې کړی و، پرخپله چوکۍ کښېنستم، ټول بس ډک شو، په مزل یې شروع وکړه، ترڅو ساعته مزل وروسته دبس دمخ له

خوا ځخه يو سړی راولاړ شو په نصيحت يې شروع وکړه ، بې سده زورور تقرير يې وکړ، په دغه حال کې د بس د پای له خوا يو بل سړی راولاړ شو ، ويل يې: دا څنګه بنه سړی دی او څنګه ښه سړی دی او څنګه ښې خبرې يې وکړې زه غواړم ودغه سړي ته لور ورکړم.

نصيحت والا چې دا خبره واورېده ويل يې: نه – نه زه دې لور نه غواړم ، ما دا خبرې د خدای ﷻ لپاره وکړې زه دې لور څه کوم ، دلته دلور پلار زاری ورته شروع کړې چې خامخا به زما لور په نکاح اخلې.

وايم ، چې څه سر دې پرله ګرځوم دغو نورو مسافرو هم خواستونه ورته وکړل.

نصيحت والا خبره ومنله چې سمه ده زه به دې لور په نکاح کړم ، په دغه حال کې يو بل سړی راولاړ شو ويل يې ، چې له ماسره څه خوږې (متهايي) دې دکور لپاره مې رااخيستې دي ، زه بيا دا خيرات کوم دا يې ددې دوستۍ شېريني ، چې دغه دوستي وشوه ، اوس نو په بس کې د مسافرو خورا ساعت تېر دی يو وار نصيحت بيا دوستي او بيا مفته متهايي او شېريني (متهايي) ووېشل شوه ، هغه دچا خبره چې مفتو شرابو به دچا لاس ودرېږي ، بس خولې شخوند – کېږي خوک په تعجب خوک په خندا دي.
وايم تاته دې وويل شي ښه و چې نه وې راسره ماورته وويل: ولې ياره ته بيا څومره کم نيتی يې ، دبل مفته متهايي دې لا نه ده راباندې پېرزو ؟

ده راته وويل: په دغو متلو او کنايانو بيا زما سره نه خلاصيږې سمه يې سپينه راته وکړه.

حقداد راته وويل: چې لږ وروسته به دې سر په خلاص شي ، هغه دچا خبره ، چې دخرو خاوند راشي ، دلته زرګر قصه پرېښووه ويل يې: بس دی نوره قصه به بيا بل وخت کوو.

د زرګر نازک طبيعت هرچاته معلوم و ، چې په بنډار (مجلس) کې به دده لپاره چای راتلې ، دده مرۍ (ډوډۍ) به ښه غوړه وه ، بيا نو ده ښه مجلس کاوه او ښه شعر به يې خلاص و ، چې نه چای وې ، نه ډوډۍ نو ځکه يې قصه په نيمايي کې ودروله يا پرېښووله.

تاج ګل لالا چې دده ښه طبيعت نيولی و او ترنورو ښه ورسره پوهېدی ، پر راړېغ يې کړل ، وروره زرګره قصه مه پرېږده ته خو دمجلس مالګه يې ، چې ته پکښې نه يې هغه مجلس لا خوند نه کوي. وايم ، چای به بيا په کوټه کې کوو ، دغه يو ګلاس اوبه درواخله حلق به په لوند کړې نو به په قصه ښه خوند وکړې ، زرګر چې اوبه وڅښلې ، يو څه دتاج ګل دناز خبرو طبيعت ورسم کړی و ، ويل: نه – نه داسې نه ده ما ويل ، ناوخته به وي کوچنيان به کور راته ګوري ، ټول مجلس په يوه خوله پرړېغ کړه وروره زرګره !

قصه کوه ته وايې ناوخته به وي ، وايو چې سهار کېږي لا دې نه پرېږدو .

زرگر لالا قصه پیل کړه: نو خبره داده چي حقداد راته وویل: متاپيي او خوږي نه وي چي موږ وخوړلي بلکي د خدای ﷻ قهر شو ، لږ ساعت وروسته ټول خلک له موټروان سره نشه او بې سده شوي يو ، دغو درې کسانو چي يو نصيحت والا ، دويم دلور پلار او دريم د متاپيي والا ، درې سره ملگري او غله دي ، بيا نو يوه موټروان (ډرېور) چوکۍ ته ورغلی دی ، او بس يې يوې خوا ته درولی دی ، چي څه شيان راسره دي ، پيسې ، گړۍ ، او نور قيمتي شيان ، هغه به يې ښه په بېغمۍ له مسافرو څخه راټوک کړي وي.

يو وخت چي موږ په حال کي راغلو گورو چي په هسپتال (روغتون) کي پراته يو ، ډاکټران ستني رالگوي ، د حکومت سړي شا وخوا راباندي پېره دي ، ته وا موږ غله يو ، هغو دريو کسانو موږ ټول لوټ کړو ن، چي په ځان يې لانه کړو پوه.

بس وايم: حقداد راته وويل ، چي د ناولده چا شی به څوک نه خوري ، بيا په مسافرۍ کي.

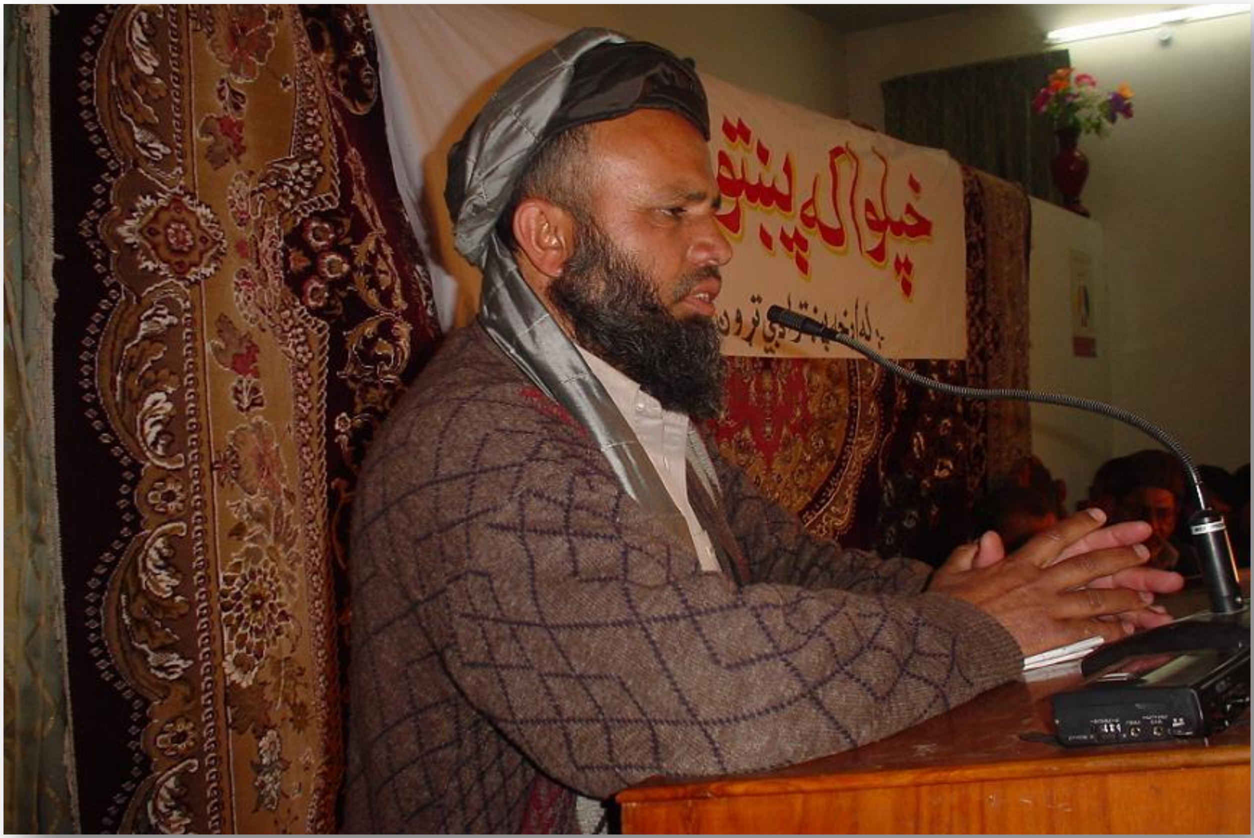

رحمت الله رحمت

د لراوبر په برېښنايي کتابتون کې پر ليکه اثار

اسلام او مذهب :

- د روژې ډالۍ ——— ډاکټر نثار احمد صمد
- روژه د رحمت، برکت او مغفرت مياشت ——— مؤلف: مولوي سيد محبوب شاه ساجد
- د اصحابانو کيسې ——— مولوي عبدالهادي حماد
- د مصطلح الحديث علم په سوال او ځواب کښې ——— ليکونکی: شيخ مصطفى العدوى مترجم: محمد عمر بشار
- اړينه پوهه ——— مولوي عبدالهادي حماد
- د برېښنايي کتابتون د اسلام او مذهب د برخې د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ !

ساينس او تخنيک :

- د رڼا کړکۍ (د کمپيوټر زده کړه) ——— عبدالستار فيضي
- سرطان او د چاپېريال راديو اکتيويټي ——— ليکوال: پوهنوال ډاکټر نظر محمد سلطانزی ځدراڼ
- د مايکروسافټ آفس پښتو لارښود ——— عبدالستار فيضي
- غواړئ ذهني ځيرکتيا مو تمرين کړئ؟ ——— ژباړن: مختار احمد احسان
- د ساينس او تخنيک د برخې د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ !

سپورټ او روغتيا :

- هغه پياوړي لارې چارې چې اند ښنه ستاسو له ژوند څخه محو کوي ——— ژباړن: ډاکټر محمد رقيب (فاروقي وردګ)
- THE PREVALENCE OF HIV/AIDS IN AFGHANISTAN ——— Dr.Hameed_Shuja
- د کوچنيانو تنفسي سيستم ——— ليکوال: پوهندوی دوکتور سيد حسام مل
- د لراوبر وېبپاڼې د برېښنايي کتابتون د سپورټ او روغتيا د برخې د نورو پر ليکه آثارو لپاره دلته کليک وکړئ !

• هنر او ادبيات :

- راځئ کيسه وليکو ________ نصير احمد احمدي
- مناجاتونه ________ نور احمد قرانمل
- د هيلو غوټۍ ________ ويناواله: وحيده "آرينزۍ"
- د ابراهيم ادهم په پلونو (ناول) ________ ليکوال: عبدالله الهام جمالزی
- منظومې کيسې پښتو لنډۍ او غاړې ________ ليکوال: ځارنوال احمد منګل خان

• د ماشومانو لپاره :

- کوچنی شاهزاده (د ماشومانو لپاره) ________ ډاکټر عبدالباري
- زما سوی (د ماشومانو لپاره) ________ مختار احمد احسان
- فتبالر (د ماشومانو لپاره) ________ مختار احمد احسان
- د برېښنايي کتابتون د هنر او ادبياتو د برخې د نورو پر ليکه آثارو لپاره دلته کليک وکړئ !

• تاريخ او سياست :

- روز شمار واقع افغانستان ________ تهيه او ترتيب: حميد علمي
- شېرشاه سوري د افغانانو تر منځ د يووالي هڅونکي ________ ژباړن: استاد قريب الرحمن سعيد
- د ډيورنډ ترون د حقوقو او سياست په تــله کښې ________ ليکوال: ډاکتر رحمت ربی زيرکيار
- د تاريخ او سياست د برخې د نورو آثارو لپاره دلته کليک وکړئ !

• بېلابېل آثار :

- خوندور خواړه ________ عبدالستار فيضي
- د نړۍ اووه عجايبې ________ ژباړن: مختار احمد احسان
- د بېلابېل آثار نومې برخې د نورو پر ليکه کتابونو د لوست لپاره دلته کليک وکړئ !

پای